

Jelenleg hat vonalon közlekednek iskolai járatok Marosvásárhelyen

Több ezer diák veszi igénybe

Fotó: Nagy Tibor

A szeptemberi tanévkezdéskor kísérleti projekt keretében a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a helyi közszállítási vállalattal közösen iskolabuszokat indított, első lépésben négy városi útvonalon, majd a lakosságtól érkező visszajelzések alapján újabb iskolai járatokat helyeztek üzembe. A megkülönböztető felirattal ellátott járművek kizárólag diákokat szállítanak iskolába, és az utazás ideje alatt egy helyi rendőr, valamint a közszállítási vállalat ellenőre felügyel a

tanulók biztonságára. Az eddigi tapasztalatokról, illetve hogy mekkora igény mutatkozik a vásárhelyi diákok körében ezen iskolai járatok iránt, Portik Vilmost, a városi közszállítási felelős alpolgármestert kérdeztük.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Poszt-Covid-szindrómák

A Covid-19 maradandó károsodással járó szövődeményeket okozhat, ha a beteg nem részesül a szükséges orvosi kezelésben, de ennek ellenére is előfordulhatnak. Az érintett szervek a tüdő, a szív, az agy, de az idegrendszert, az emésztőrendszert, a végtagokat is érinthetik a poszt-Covid-szindrómák. Hogy mennyi marad fenn, és hogyan lehet kezelni ezeket a Covid-19 után kialakuló tüneteket, egyelőre még csak kutatják.

5.

A betűk bűvöletében

Iuga Alex Roland négyéves kislány három nyelven: magyarul, angolul és románul ír és olvas, és olyan éretten kérdez és válaszol a kérdésekre, hogy első perctől ámulatba ejti az embert.

6.

Megnőtt a bankok nevével visszaélő csalók száma

A jelenlegi járványhelyzet miatt egyre többen kényszerülnek online ügyintézésre, és ezt a helyzetet a kiberbűnözők is kihasználják. Minden tíz levélből, amit a bankok nevében küldenek, hat átverésnek minősül, adatokra, pénzre halásznak a csalók.

10.

OPTICA OPTOFARM

A MŰANYAG ÉS ANTIREFLEXES MONOFOKÁLIS LENCSEKRE MOST **50% KEDVEZMÉNYT** ADUNK.

*A KEDVEZMÉNY A NYUGDÍJASOK SZÁMÁRA SZÓL. ÉRVÉNYES NYUGDÍJSELVÉNY FELMUTATÁSÁVAL. AJÁNLATLANK NOVEMBER 30-IG ÉRVÉNYES. A RÉSZLET ERŐSÉG TART.

www.optofarm.ro

Aktuális

Máris nézetkülönbség

Antalfi Imola

Még el sem foglalhatták tisztségeiket a tegnap meghallgatott miniszterek, az új, nagykoalíciós kormányban máris másképpen látják az egyik leginkább vitatott kérdéskört, a zöldigazolványokra vonatkozó szabályozást. Az egészségügyi miniszteri állásra a PSD által javasolt Alexandru Rafila nagy körültekintéssel járna el ez ügyben, a növekvő fertőzésszámok függvényében léptetné érvénybe a zöldigazolványt. Ezzel szemben Nicolae Ciucă, a miniszterelnöki poszt várományosa, akinek kormánya beiktatásáról csütörtökön szavaz a parlament, azt akarja, hogy a kormány prioritásként kezelje a zöldigazolvány-ügyet, és mihamarabb megszavazzák a vonatkozó jogszabályt. Nicolae Ciucă érvelése határozott, szerinte el kell kerülni, hogy ismét olyan drámai helyzetbe kerüljön az ország, mint a negyedik koronavírus-hullám idején. Ugyanis a nyugati országokban már a közelgő ötödik hullámról beszélnek, erre pedig idejében fel kell készülni.

Bizonyára lesznek még véleménykülönbségek, vitás kérdések a nagykoalíciós kormányban, főként az egészségügy terén. A szaktárca átszervezése ugyanis az egyik rövid távú célkitűzése a következő kormánynak. Ez része a közös kormányprogramnak, de ha netalántán bekövetkezne valamiféle reform, és – amint tervezik – a járványkezeléshez értő szakembereket fognak kinevezni a pandémia elleni küzdelemért felelős köztisztviselőkbe, felhagynak a kizárólag politikai alapon történő kinevezések gyakorlatával, ez nem lesz

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER
25., csütörtök
A Nap kel
 7 óra 37 perckor,
 lenyugszik
 16 óra 41 perckor.
 Az év 329. napja,
 hátravan 36 nap.

IDŐJÁRÁS
Változó idő
Hőmérséklet:
 max. 3 °C
 min. -5 °C

~Isten éltesse!

Ma **KATALIN**,
 holnap **VIRÁG** napja.
VIRÁG: a latin Flóra magyari-
 ritásaként felújított régi ma-
 gyar női név.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2021. november 24.

1 EUR	4,9491
1 USD	4,4127
100 HUF	1,3455
1 g ARANY	253,7999

Kezdődik a piac korszerűsítése

Az árusoknak maguknak kell gondoskodniuk asztalokról, a földre pakolni tilos

Fotó: Gligor Róbert László

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
 hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
 naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
 Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

A munkaszüneti napokon is lehet oltakozni

A november végi munkaszüneti napokon is nyitva lesznek a marosvásárhelyi oltóközpontok. A Tudor Vladimirescu Általános Iskola tornatermében és a polgármesteri hivatal vendégházában a hét minden napján 8-tól 20 óráig várják azokat, akik be szeretnék oltatni magukat koronavírus-fer-
 tőzés ellen. Az Ifjúsági Ház épületében működő két oltó-
 központban hétfőtől szombatig reggel 8 és este 8 óra
 között lehet jelentkezni, a Tudor Vladimirescu iskola sport-
 termében Pfizer-BioNTech, a vendégházban
 Johnson&Johnson, a Mihai Eminescu Ifjúsági Házban Pfi-
 zer-BioNTech, az Ifjúsági Szállodában Moderna oltóanyag-
 gal immunizálnak.

Egynapos oltóközpont Ákosfalván

November 27-én, szombaton 9-20 óra között egynapos oltóközpont nyílik az ákosfalvi sportcsarnokban. Pfizer típusú oltóanyagot lehet igényelni a helyszínen. Jelentkezni november 26-án 9 óráig lehet a következő telefonszámokon: 0751-392-374, 0745-450-126, 0731-184-277, 0740-325-396.

34 utca korszerűsítésére pályáznak

Egy nagyszabású projektre igényelt finanszírozást az Anghel Saligny országos beruházási program keretében a maroszentgyörgyi önkormányzat, a pályázatba 34 utca (több mint 13 km) korszerűsítését foglalták bele 36 millió lej értékben – tudtuk meg Sófalvi Szabolcs polgármestertől. Ezek között régebbi és újabb utcák is vannak. Maros-
 szentgyörgyön most már a legtöbb helyen ivóvíz- és
 szennyvízhálózat is van, nagyon sok utat leaszfaltoztak,
 de még mindig van ötven utca, amit korszerűsíteni kellene,
 hiszen folyamatosan létesülnek újabb és újabb lakónegyedek,
 utcák. Tisztában vannak azzal, hogy nem fognak ilyen
 nagyszabású pályázatot jóváhagyni, de próbálkoznak.
 Községszinten mintegy négy milliárd lejes finanszírozásra
 számíthatnak, és ez a pályázat szinte négyszerese ennek
 az összegnek. Viszont fontosnak tartották elkészíteni, hogy
 ha lesznek más források, ott is tudjanak pályázni.

Népszerűségi díj

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala népszerűségi díj-
 ban részesíti a sétálóutcák kialakítására készült, és koráb-
 ban benyújtott tervek közül azokat, amelyek a legtöbb
 szavazatot kapják. Voksolni a www.tirgumures.ro oldalon
 lehet, itt található meg az az öt projekt, amely a Sétálóut-
 cák kialakítása – Bolyai utca, George Enescu utca, Győ-
 zelem tér 3. szám című ötletpályázat keretében érkezett.
 Szavazni december 15-éig lehet, az öt lehetőség közül
 egyet lehet megjelölni mindhárom helyszín esetében. A díj
 értéke 1.000 euró/helyszín, ezt a pénzeszeget a projektet
 elkészítő csapat kapja.

A költő Markó Béla

A Kemény Zsigmond Társaság legközelebbi (online) „össz-
 szejevetelésére” szombaton, november 27-én 17.30 órakor
 kerül sor az Erdélyi Magyar Televízió közvetítésében. A
 költővel Csíky Boldizsár beszélget az alkotói munka érze-
 keny kérdéseiről, a költői magatartás etikájáról, a formába
 öntés műhelytitkeiről. Közreműködik Bogdán Zsolt színmű-
 vész. Az adást az ETV november 29-én, hétfőn 14 órakor
 megismétli.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Hosszabb várakozás és többször megismételt közbeszerzési eljárás után új beruházás indul Nyárádszeredában: elkezdődik a piac korszerűsítése.

Az önkormányzat múlt héten értesítette a lakosságot, hogy változik a piachasználati rend, azaz a tér egy részét lezárják, ezért annak csak az alsó felében működik a piac. Ennek következtében a piac megközelítése is megváltozik: a főtér irányából a Tüzoltó utcán át ezután csak a gyalogosok jutnak be a tere az építőanyag-lerakat mellett, ugyan-
 úgy a Nyárad túlfelőléről, a szentannai településrészt
 irányából érkezőknek is meg kell kerülniük a raktárépüle-
 tet, hogy a körülhatárolt építkezési területet elhagyva jus-
 sanak be a piacra. Járművekkel csak a Szabadság utcán át
 (a halastavaknál) lehet bejutni ide. Akik eddig a piacon lévő
 asztalokról árultak, ezután csak a magukkal vitt asztalokra
 pakolhatnak, és tilos az árut a földön tartani, a használt
 ruhát, lábbelit, eszközöket árusítóknak főleg nem tűrik el,
 hogy a földre tegyék a portékát.

Ezzel kezdetét veszi a nem kis volumenű felújítási
 munka. Munkagépek még nincsenek ugyan a terepen, de
 kijelölik, hogy hol lesz a vízhálózat, a csapadékvíz- és
 szennyvízcsatorna, hiszen először ezeket fogják elhelyezni
 a talajban. Ezt követi a területrendezés, majd a piactér felső
 részén egy korszerű hűtőház és árucarnok épül a tej- és
 hústermékek, zöldség számára, új asztalokat is készítenek,
 lesz vezetékív, és parkolóhelyeket is létesítenek – mondta
 el a Népújságnak **Tóth Sándor** polgármester. Amint a tér
 felső részével végeznek, ide költöztetik át a piacot, hogy
 az alsó, jelenleg használandó részt is korszerűsítsék, asz-
 faltburkolattal lássák el, hiszen a városvezetés azt tervezi,
 hogy ide költözteti vissza a nagyobb szabadtéri tömegren-
 dezvényeket a főtérrel.

A beruházás értéke 8.242.000 lej, és a város a saját költ-
 ségvetéséből fedezi. A kivitelezés időtartama a szerződés
 szerint 22 hónap, de a polgármester reménykedik abban,
 hogy ennél hamarabb befejezik, és átvehető lesz. A teret új
 kerítéssel kerítik be. (GRL)

Közbeszerzési eljárással

Digitális eszközökkel látják el a maroszentgyörgyi iskolát

**A maroszentgyörgyi diákok és a pedagógusok munkáját segítő digitális eszközökre pályázott a helyi önkormányzat. A projektet még a tavaly adták le, az elbírálás viszont igencsak elhúzó-
 dott, így a napokban jár le a közbeszerzés, és ezt
 követően szerzik majd be az eszközöket.**

A maroszentgyörgyi önkormányzat által benyújtott
 pályázat értéke meghaladja az egymillió lejt, belefoglaltak
 tableteket a diákok számára, okostáblát minden osztá-
 lyba, kivetítőket, laptopokat, mikrofonokat, kamerákat,
 azaz mindent, ami az online oktatáshoz szükséges, vi-
 szont normál körülmények között is segíti majd a diákok
 és a pedagógusok munkáját. *Sófalvi Szabolcs*, a község

vezetője azonban sajnálatosnak tartja, hogy a kormány
 ezúttal sem járt el gyorsan és operatívan, hiszen, mint
 mondta, ha már a járványhelyzet miatt született meg ez
 a pályázati lehetőség, jó lett volna gyorsított eljárással
 elbírálni a beérkező pályázatokat, hogy a digitális esz-
 közök mielőbb eljussanak a diákokhoz és a pedagógu-
 sokhoz. De végül idén nyáron került sor az elbírálásra,
 és csak utána a szerződés aláírására, majd a közbeszer-
 zésre.

A polgármester hozzátette, a napokban jár le a közbe-
 szerzés, és remélhetőleg még az idén felszerelhetik
 digitális eszközökkel a maroszentgyörgyi iskolát.
 (menyhárt)

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
 ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

Állami beruházásokat és szociális intézkedéseket tervez a nagykoalíció

Jelentős állami beruházásokat, ugyanakkor nyugdíj- és béremeléseket is tervez a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) részvételével alakult kétharmados nagykoalíció – derült ki a közös kormányprogramból, amelyet szerdán tettek közzé a képviselőház honlapján.

Nicolae Ciucă (PNL) miniszterelnök-jelölt kedd este terjesztette a parlament elé kormánya névsorát és programját.

A nagykoalíció a kormányprogram címében a „fejlődés, jólét és reziliencia (rugalmas ellenállóképesség)” koalíciójának nevezi magát, a kormányfőjelölt pedig stabilitást, átláthatóságot, igazságosságot és hatékonyságot ígért. Ciucă szerint az állami beruházásokra a GDP 7 százalékát fordítják, a fejlesztések gerincét pedig az uniós finanszírozású csaknem 30 milliárd eurós nemzeti helyreállítási terv (PNRR) képezi. A helyi közösségek felzárkóztatását a tízmilliárd eurós Anghel Saligny országos beruházási program szolgálja.

A kormányprogram januártól tízszázalékos nyugdíjemelést irányoz elő, a legkisebb szociális juttatás 800 lejről 1000 lejre nő, a 4000 lej feletti nyugdíjak esetében pedig bevezetik a járulékbefizetési kötelezettséget. Szintén jövő évtől kezdődően a – „gyermekpénzként” emlegetett – családi pótlék 14 száza-

lékkal 243 lejre emelkedik a két év feletti, illetve 600 lejre a két év alatti gyerekek esetében.

A bruttó minimálbér 2300 lejről 2550 lejre emelkedik, a nettó minimálbér így 10 százalékkal, 1524 lejre nő.

A kormányprogram szerint a kormányra lépő nagykoalíció a közigazgatás korszerűsítése, digitalizálása, a közlekedési, oktatási és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése, családvédelmi intézkedések és a bürokrácia csökkentése révén akarja tartós fejlődési pályára állítani az országot.

A kabinetben Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke tárca nélküli, Sorin Grindeanu, a PSD elnökhelyettese pedig a közlekedési tárca vezetésével is megbízott miniszterelnök-helyettesi tisztséget tölt be. A legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező PSD-nek 9, a miniszterelnöki posztot az első másfél évben elfoglaló PNL-nek 8, az RMDSZ-nek pedig – a kormányfőhelyettesen kívül – 3 minisztere lesz a Ciucă-kabinetben.

A megállapodás szerint a PNL és PSD felváltva tölti be a kormányfői posztot, Ciucă tehát 2023 májusában átadja helyét a PSD miniszterelnök-jelöltjének.

A parlament szaktanácsaiban szerdán megkezdődött a miniszterjelöltek meghallgatása, a kormány egészéről pedig csütörtökön szavaz a két ház együttes ülése. (MTI)

Csaknem 300 ezer külföldi kapott román állampolgárságot az elmúlt öt évben

Az elmúlt öt évben csaknem 300 ezer külföldi szerzte meg a román állampolgárságot – idézte szerdai számában a Krónika a bukaresti igazságügyi minisztérium által közzétett adatokat. A szaktárca egy liberális parlamenti képviselő interpellációja nyomán hozott nyilvánosságra összegző adatokat a román állampolgársággal kapcsolatban.

A minisztérium közlése szerint 2017. január elseje óta a Moldovai Köztársaságból 235 833-an, más államokból pedig 48 947-en szereztek román állampolgárságot. A szaktárca szerint 2010 januárjától összesen 746 695 moldovai állampolgár szerzte meg vagy kapta vissza a román állampolgárságot, és általában 280 396 kiskorú is román állampolgár lett. A román állampolgárságot folyamadó moldovaiak közül csupán 7450-en rendelkeznek romániai lakhellyel, a többiek a

szülőföldjükön élnek, és a román külképviseleteken tették le az állampolgári esküt.

A minisztérium arra is kitért, hogy 2017. január elseje óta több mint 1800-an mondtak le a román állampolgárságukról, elsősorban azért, mert olyan ország állampolgárságáért folyamodtak, amelyik nem ismeri el a kettős állampolgárság intézményét.

A Krónika emlékeztetett arra, hogy Románia 1991-ben, Magyarország pedig 2010-ben tette lehetővé azoknak és leszármazottaiknak a honosítását, akik önhibájukon kívül veszítették el a román, illetve a magyar állampolgárságot. Ennek ellenére korábban az erdélyi magyarok magyarországi honosítása Bukarest rosszallását váltotta ki, és a román nacionalista hangadók ma is nemzetbiztonsági kockázatként tekintenek a román-magyar kettős állampolgárokra. (MTI)

Példabeszéd a delta variáns partján

Volt egy ismerősöm, még a rettenetesen távoli szocializmusban, akit behívtak katonának. Nem volt hívogatás, csak ráparancsoltak, aztán ment is fel a komiszokhoz, ahogy a hadkiegészítőt nevezte. (Vö. comisariat.) Mit volt mit tenni, tehát legyűrte hirtelen felgyülemlett szabadságvágyát, és jelentkezett a katonarvosnál, ahol lemeztelenítették, le- és bemérték, megvizsgálták, betekintettek különböző nyílásaiba, és végül 19 évesen teljesen alkalmasnak találták a szolgálatra. Nem trükközött rövidlátással, kancsalsággal, lúdtalppal, kétoldali tüdőkrityogással – örült, hogy ép és egészséges, de azért az egészet nagyon zavarónak, mi több, fölöttébb kellemetlennek tartotta. Rendmániás volt, ezért a ronda, sok-sok nemzedék által használt, még az osztrák-magyar monarchia, a K.u.K. időkből maradt hadi/vagy tábori szőrös-szűrős pokrócot, ami már régen a kaszárnya leltári tárgya volt, elhanyagoltnak és szagosnak találta, ezért megborotválta.

Remélte, hogy ezzel a rendkívüli csellemegyógyászatilag alkalmatlannak találhatják, és akkor megkapja a felmentő diliflepnijét. Furcsán néztek rá, csóválták haditervekkel tömött fejüket a tiszt elvtársak, de győzött a szocialista humanizmus, és elnézték neki ezt a kis kislázm.

Ekkor döntött úgy, hogy egy sokkal hatásosabb lépsére szánja el magát. Megvárta az első hadszemlélt, felsorakoztatást, amikor az újoncok a hadvezetés kiemelt kiképzőtisztjei és a laktanyaparancsnok előtt elvonulnak, és csak úgy en passant (mentiben, elha-

ladtában, by the way) odaszólt kitűnő románsággal a parancsnok elvtársnak, hogy nem szereti az egyenruhát. A tiszt aznap jókedvében volt, s megkérdezte, nem minden hatalmi évődéstől mentesen: aztán mit nem papál az egyenruhán? A színét, mon general, a színét. Az anyukám mindig azt mondta, hogy nekem nem a zöld, a terepszín, hanem a kék és a sárga áll jobban.

Itt szakadt el a cérna. Úgy vágta egy átnevelő célzatú, ifjúsági minimáligé-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

nyekre korlátozott büntetőszázadba, hogy csak úgy csillogott, csikorgott a lapátja és a köfejtő csákánya a Dunacsatornátnál. (Vagy más kiemelt szocialista nagyberuházásnál, amit a korszak és a Párt megkívánt.)

A fenti tanmesét azért adtam elő, hogy némiképpen illusztráljam, megvilágítsam azt az abszurd helyzetet, amely akkor áll elő, amikor a szabadságban és szabadosságban szocializálódott kisember, a laposföld-hívők táborában iszogató-varrogató-güröző ember találkozik az állami tilalommal, az elrendelt hosszú távú korlátozással. Amikor – hogy úgy mondjam – minden kecmec fölösleges. Ez egy ilyen kényszerhelyzet, amelyhez alkalmazkodni kell. A karantén, a maszkviselés, az oltás felvétele (könnyebb, higgyük el, mint a pogány ősök számára a kereszténység felvétele – csupán egy-három szűrő) nekije elviselhetetlen. Úgy érzi, jobban áll neki a kék és sárga, esetünkben a fertőzés, a

szabad száj és orr, elegánsabb a mások megfertőzése (régiesen), a kórházi ápolás, a lélegeztetőgép, a... földvári deszkaárulás. Bulizni akar, menni, utazni, kultúrát akar fogyasztani, de nem lehet, mert korlátozva van. Gúzsba van kötve.

Csakis az oltottak privilégiuma mindaz, amit az előbb felsoroltunk. És ekkor azonnal, teljes fegyverzetben előugranak, sietnek segítségére a jogvédők, a szabadság dzsungelharcosai, az álhumanizmus álhumánusai, akik tüntetést szerveznek Párizsban, Amszterdamban, Bécsben, a náriyyəni jégaszalda művek munkásai anti-anti brigádokba szerveződnek, és elhatározzák, hogy addig nem asznak jeget, amíg a kormányok fel nem hagyják a szigorkodással és akadálymentessé nem teszik a közéletet és a korezmákat a szabad, mindenki számára elérhető, megszerzhető és továbbadható megbetegedésig.

Ideológiák támadtak máról hónapra, az ősi félelmeket és sötét barlangi létezésüinktől őrzött rettegésüket újabb és újabb egyenruhába öltöztetik. Böven válogathatnak belőle. És tömegesen az utcára tódulnak egymást megajándékozni a világnyavalyával. A kínai náthával. (Miért csak spanyol legyen jelző, melléknév a virológia történetében?)

Holott, ha Nietzsche kérdezték, az öreg pesszimista régen megmondta, hogy az efféle vírustagadás, az ostobaságnak szabadságvágyá válcázott változata tulajdonképpen a félrevert harangként ziháló tömeg – tisztelet a milliós átoltottaknak – halálvágya...

Ország – világ

261 millió lej önkormányzati beruházásokra

A Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkálatokért Felelős Minisztérium 261,6 millió lejt utalt ki az országos településfejlesztési program (PNDL) első és második szakaszában megvalósított 278 beruházás számláinak fedezésére – közölte Cseke Attila fejlesztési miniszter. Hozzátette: 27,4 millió lejt utalt ki a minisztérium a finanszírozási program első szakaszában megvalósított 28 beruházásra, a második szakaszban elindított 250 befektetésre pedig 234,13 millió lejt. A kifizetések listája elérhető a minisztérium honlapján.

Lesz pénz a nyugdíjakra

Lesz pénz a jövő évi költségvetésben nyugdíjakra, pótlékokra és a minimálbér emelésére is, és 2022-ben nem vezetnek be más adókat és illetékeket – jelentette ki Kelemen Hunor ügyvivő kormányfőhelyettes, az RMDSZ elnöke. Elmondta, az alakuló kormánykoalícióban elég parázs vita volt arról, hogy áttérjenek-e vagy sem egy új adózási módra. Felvetődött a luxusadó bevezetése, a nagy vagyonok megadóztatása, de itt is elég bonyolult a helyzet, mert nagyon sok esetben a házak, kocsik cégek nevére vannak íratva, nem magánszemélyek nevére szerepelnek – magyarázta. A szolidaritási illeték bevezetése kapcsán az RMDSZ azt javasolta, hogy ne a 2500-3000-4000 lejes fizetésekkel rendelkező személyekre fókuszáljanak, hanem nézzék meg, működik-e ez az adó a nagyvállalatoknál, beleértve az állami vállalatokat is. 2022-ben azonban még nem lesz semmiféle pluszadó – szögezte le. (Agerpres)

Tiltakozott a Declic közösség

A PNL-PSD-RMDSZ-kormány beiktatása ellen tiltakozott szerdán a Declic közösség több tagja a parlament épülete előtt. A tiltakozók bemutattak egy jelenetet is, amelyben a szereplők Florin Cițu liberális és Marcel Ciolacu szociáldemokrata pártelnökök, illetve Klaus Iohannis államfőt ábrázoló maszkot viseltek. A jelenet „a koncon való marakodást” hivatott illusztrálni – derül ki a Declic Facebook-oldalán közzétett bejegyzésből. A közösség ugyanakkor arra kéri a törvényhozókat, hogy ne szavazzák meg a hárompárti koalíció miniszterelnök-jelöltjét, mert ezzel – vélik – „lábbal tipornák” a választópolgároknak a parlamenti választásokon kinyilvánított akaratát. (Agerpres)

2796 új koronavírusos megbetegedés

A legutóbbi tájékoztatás óta 2796 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, több mint 47.000 teszt eredményének feldolgozása nyomán – közölte szerdán a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). Az új esetekkel 1.769.783-ra nőtt a járvány eleje óta diagnosztizált fertőzöttek száma. Közülük 10.156-an újrafertőződtek, nekik az első megfertőződéstől számított 180. nap után lett ismét pozitív a tesztjük. Ugyanakkor eddig 1.658.933 személyt gyógyultnak nyilvánítottak. Eddig 10.659.331 RT-PCR koronavírusteszt eredményét dolgozták fel Romániában, és 5.171.775 antigéngyorstesztet végeztek. Az elmúlt 24 órában 15.939 RT-PCR tesztet végeztek el (8811-et az esetmeghatározás és az orvosi protokoll alapján, 7128-at kérésre), és 31.203 antigéngyorsteszt eredményét dolgozták fel. Az igazolt új esetek mellett 650 fertőzött személynek ismét pozitív lett a koronavírustesztje. (Agerpres)

Máris nézetkülönbség

(Folytatás az 1. oldalról)

cirkuszmentes. A koalíció a programjában azt hirdeti, hogy az egészségügyi minisztériumnak vissza kell nyernie a döntéshozói hatáskörét a közegészségügyre, az orvosi ellátásra, a világvárvány megfékezésére és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó kérdésekben. Ugyanakkor abban is egyetértenek a koalíciós partnerek, hogy a hatóságokba vetett bizalmat helyre kell állítani, mégpedig úgy, hogy az egészségügyi szakemberek ajánlásainak tiszteletben tartásával hozzák meg a döntéseket. És kimondják, hogy „a koronavírus elleni oltáskampányban őszintén kell viszonyulni a lakossághoz, újra kell gondolni a tájékoztatás koncepcióját és annak alkalmazását a különböző társadalmi kategóriák és az életér (vidéki vagy városi környezet) szerint”. Igen, ezeket valóban újra kell gondolni, valóban „azonnali cselekvésre van szükség a világvárvány megfékezésére, a halálesetek számának gyors csökkentése, az orvosi kivizsgáláshoz, kezeléshez és teszteléshez való általános hozzáférés biztosítása, a krónikus betegek egészségügyi ellátáshoz való zavartalan hozzáférése érdekében”. A kérdés az, hogy mindezek megvalósításához mennyiben sikerül együtt dolgozniuk a koalíciós partnereknek, hiszen, amint azt az RMDSZ elnöke is kijelentette, az új koalíció partnerei között a bizalmi szint alacsony, akár csak a volt koalícióban. Ez a kijelentése sajnos nem tesz derűlátóvá.

Több ezer diák veszi igénybe

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Az iskolai járatok menetrend-szerűen közlekednek, az előre le-szögezett időpontokban egy helyett két busz indul egy időben az adott útvonalakon, egyikre pedig a meg-állókban kizárólag marosvásárhe-lyi lakcímmel rendelkező diákok szállhatnak fel, és juthatnak el in-gyenesen az iskolába. Az iskola-buszprogram azon vásárhelyi lakhellyel rendelkező diákoknak szól, akik eddig is ingyenesen utazhattak a tömegközlekedési jár-műveken, illetve minden gyereket elkísérhet egy felnőtt az autóbu-szokon, ez a személy azonban jegyet kell váltson, ha nincsen bére-lete.

Szeptemberben, a kísérleti pro-jekt indításakor Portik Vilmos al-

polgármester hangsúlyozta, hogy a gyerekek felügyelete mellett egy másik fontos feladat is hárul a busz-szon lévő helyi rendőrökre, illetve ellenőrökre: adatokat kell gyűjtse-nek arra vonatkozóan, hogy hány diák veszi igénybe ezeket a külön-járatokat, hogy követni tudják, mi-ként alakul a különjáratokon utazó diákok száma, illetve jelzik azokat a felmerülő helyzeteket, amelyekre az elkövetkezőkben esetleg megol-dást kell találnia az önkormányzat-nak. A kísérleti projekt a tervek szerint egész tanévben működik, időszakosan összegzik a tapasztala-tokat, és amennyiben szükséges, módosítanak rajta.

– A szeptemberi tanévkezdéskor első lépésben négy vonalon indított iskolabuszokat az önkormányzat,

majd a lakosság részéről érkező igényeket figyelembe véve, bővítették az útvonalak számát. Változtattak-e a lakossági igények alapján a járatok útvonalán, esetleg sűrűségén?

– Az Iskolajáratok elnevezésű kísérleti programot szeptember 13-án indítottuk azzal a céllal, hogy a családok reális igényeire adjunk választ, és csökkentjük a reggeli forgalmat. Eredetileg négy vonalon (a 10-es, 18-as, 19-es, 23-as vonala-kon) indultak a diákoknak szánt bu-szok. Néhány hét elteltével bővítettük a járatok számát, jelenleg hat vonalon közlekednek iskolabu-szok: ezek a 10-es, 12-es, 18-as, 19-es, 23-as, 32-es. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a 7.15-7.30 közötti intervallumban a fenti járatokon egyszerre két autóbusz indul, és az

első mindig a külön táblával jelzett iskolabusz, amelyre kifejezetten az iskolába igyekvő diákok és egy-egy kísérőjük szállhat fel.

– A közösségi oldalon már szeptemberben többen jelezték, hogy adott lakónegyedekből (pl. Egyesülés negyed, illetve Szabadság utca) nem indul reggelente iskolabusz. Ezek részben megoldódtak, de van még lefedetlen környék. Van-e tervben újabb járatok indítása?

– Az Egyesülés negyedből két busz is indul, a 12-es és a 32-es, az egykori fotógyári végállomásról. A Szabadság utcát valóban nem érintik az iskolabuszok, egyelőre próbáljuk feltérképezni, hogy jelenleg mennyire indokolt egy újabb járat bevezetése. A térséget kiszolgálja a 2B és a 6-os rendes autóbuszjárat.

– Milyen a kihasználtsága ezeknek az iskolai járatoknak, reggelente hány diák jut el ezekkel iskolába? Mely járatokat veszik igénybe a legtöbben?

– A járatokon változó az utasok – iskolások és esetenként kísérők – száma. Heti összesítésben mindig meghaladja az ezret, és biztosak vagyunk abban, hogy a járványhelyzet enyhülésével a kétezerhez fog közelíteni, az elmúlt időszakban volt már erre is példa.

– Az eddigi tapasztalatok alapján melyik korosztály veszi igénybe leginkább az iskolai járatokat? Valószínűleg a kisebb gyerekeket, elemi osztályosokat kevésbé engedik egyedül a szülő, annál is inkább, hogy az esetek nagy részében nem a tanintézet előtt áll meg a busz...

– Az elemi osztályosok kevésbé, általános és középiskolások inkább, de erre vonatkozó pontos adataink nincsenek. Minden járművön egy helyi rendőr és a közszállítási vállalat egy alkalmazottja tartózkodik. Ők felügyelnek a diákok biztonsá-

gára, és megszámlálják az utasokat, viszont nem korosztályokra lebontva.

– A szülőktől vagy akár a buszokon utazó rendőröktől milyen visszajelzések érkeztek eddig, és ezek alapján milyen módosításokra lenne a továbbiakban szükség ahhoz, hogy hatékonyabban működjön ez a kezdeményezés?

– A helyi rendőröktől különböző negatív visszajelzések nem érkeztek. A közösségi oldalakon és más fórumokon beérkezett kifogások főként a járatok indulási idejére vonatkoznak, illetve arra, hogy a buszok időnként dugóban keverednek és késnek. Nyilván ez utóbbit úgy lehetne kiküszöbölni, ha erre fenntartott sávokon közlekedhetnének a tömegszállítási járművek, és erre törekszünk mi is, de a kialakításhoz nem elég egy tollvonás, jól kidolgozott tervek alapján lehetne megoldani. Lesz erről egy beszélgetésünk a közterületekért és közlekedésért felelős alpolgármester kollégával. Egyébként az iskolajáratok bevezetése pontosan azt a célt szolgálja, hogy csúcsidőben csökkenteni lehessen az autóforgalmat.

– Több székelyföldi városban nagy népszerűségnek örvend a Lábusz program. Nálunk, Marosvásárhelyen nem lenne-e kézenfekvő megoldás olyan esetekben, amikor rövidebb távon kell eljussanak az iskolába a gyerekek, gondolok itt a lakónegyedi iskolákra?

– Marosvásárhelyen is szeretnénk elindítani az Európa-szerte népszerű Lábusz programot. A lakosság körében vélhetőleg lenne igény, erre vonatkozóan folytattunk már egyeztetéseket. Az alternatív közlekedési stratégiánk részét képezi, amit az iskolabuszprojekttel összehangolva tervezzük megvalósítani.

Rendkívüli hangversenyre készülnek a Kultúrpalotában

Rendkívüli hangverseny lesz a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagyszínházban: november 25-én 19 órától a csíkszeredai Ineffable zenekar és a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia bemutatja az Ineffable Symphonic Jazz című produkciót – közölte György Levente, a filharmónia igazgatója a hétfői sajtótájékoztatón. A produkciót a filharmónia és a ForFun Egyesület közösen szervezi.

Bodó István, az együttes menedzsere elmondta, hogy a fiatal zenészekből álló csíkszeredai együttesrel négy éve dolgoznak együtt, és két olyan albumot adtak ki, amelyeken az együttes saját szerzeményei vannak. A csütörtöki hangversenyen az Ineffable feldolgozott, áthangszerelt dalai hallgathatók, vagyis az eddig megjelent Neon és New Dimension című albumok dalai. Hozzátette, a teljes hangszerelés az együttes tagja, Lukács Márton Örs munkája. A menedzser rámutatott, hogy – bár sokan nem ismerik még az együttest –, a fiatal zenészek merészek, bátran vállalják az újabb és újabb projekteket.

A filharmónia szimfonikus zenekarát vezénylő Remus Grama rendkívülinek nevezte az együttes és a filharmónia együttműködését. A karmester méltatta az Ineffable eddigi munkáját, mondván: míg más, kezdő zenekarok híres dalokat dolgoznak fel, addig az Ineffable együttes saját dalokat szerzett. Elmondása szerint túl vannak az első közös próbán, és az együttműködés kivételesen jó a filharmónia és az együttes zenészei között.

– Mindenkit várunk a csütörtöki hangversenyre, mert valóban különleges, egyedi előadás lesz – szögezte le.

Fotó: Rab Zoltán

Roxana Oprea, a filharmónia koncertmestere és Ciprian Bonta, a filharmónia tagja elmondta, hogy a filharmónia tagjai örömmel fogadták ezt az újszerű kezdeményezést. Roxana Oprea elmondása szerint amikor Bodó István, az együttes menedzsere közölte vele az együttműködés ötletét, arra gondolt, hogy épp egy olyan kulturális intézmény feladata a fiatal zenészek munkájának támogatása, segítése, mint a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia. Ciprian Bonta hozzátette, amikor megismerték az együttes zenéjét, egyértelművé vált, hogy jó minőségű zenét játszik a csíki csapat. Roxana Oprea hangot adott örömeinek, hogy a színpadon együtt léphetnek fel a zenekarral, méltatta a hangszerelést, és leszö-

gezte, hogy nagy jövő vár az Ineffable-re.

Újságírói kérdésre Bodó István elmondta: rögtön a közös hangverseny után az együttes Macedóniába indul, mivel meghívták a PIN zenei konferenciára és showcase fesztiválra. Ez olyan szakmai fesztivál, amelyen az európai zeneipar képviselői vannak jelen, és úgy véli, hatalmas privilégium ezen részt venni.

Hozzátette, hogy ugyan nemrég kénytelenek voltak lemondani egy olyan koncertet, amelyen a világhírű Bill Laurance dzsessz-zenésszel együtt léptek volna fel, a koncertet megtartják áprilisban, Csíkszeredában. Továbbá az Ineffable zenekar egy tudományos filmnek a zenéjét komponálná meg az elkövetkező évben. (közlemény)

Március 31-ig meglesz a SIJ felszámolásáról szóló törvény

A parlamentbe kedden benyújtott kormányprogram szerint a PNL-PSD-RMDSZ-koalíció március 31-ig elfogadhatja az igazságszolgáltatásban elfogadott büncselekményeket vizsgáló ügyészség (SIJ) felszámolásáról szóló törvényt. Az intézmény helyét egy olyan új struktúra venné át, amelyik hatékonyabban vonja felelősségre a bírákat és az ügyészeket, anélkül hogy veszélyeztetné a függetlenségüket.

A kormányprogram szerint a koalíció az Európai Unió Bíróságának 2021. május 18-i ítélete, a Velencei Bizottság 2021. júliusi véleményezése és a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) álláspontja szellemében jár el ebben a kérdésben.

A dokumentum ugyanakkor hangsúlyozza: a legfontosabb célkitűzés a hazai igazságszolgáltatás monitorozásának leállítása az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus (MCV) megszüntetése révén. Ennek érdekében a koalíció úgy módosítja a parlamentben az igazságügyi törvényeket, hogy teljesüljenek az MCV-ben rögzített célkitűzések.

A kormányprogram szerint a parlament elé kerülő törvénymódosító tervezetek szavatolni fogják a bírák és ügyészek függetlenségét, a meritokrácián alapuló szakmai előléptetésüket, a CSM, a bíróságok, az ügyészségek és az igazságügyi felügyelet hatékony működését, az ügyészek és bírák valós felelősségre vonását, de a védelmüket is az esetleges visszaélésekkel és nyomásgyakorlással szemben.

A koalíció ígérete szerint az igazságügyi törvények módosításai tiszteletben fogják tartani mindazokat a kötelezettségeket, amelyeket Romániának teljesítenie kell az MCV-jelentésekben, a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) jelentéseiben, a Velencei Bizottság véleményezéseiben, az uniós jogállami mechanizmusban, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága, az Európai Unió Bírósága és a Román Alkotmánybíróság ítéleteiben foglaltak alapján. (Agerpres)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

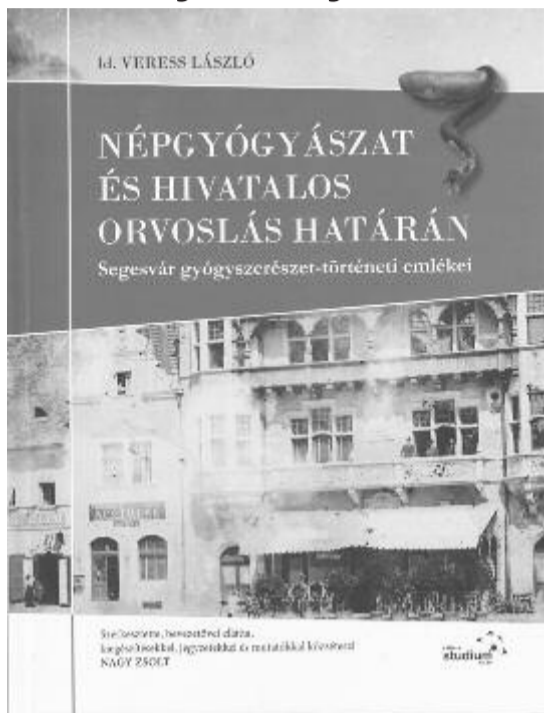
Rendhagyó könyvbemutató Segesváron

Patikai állványedények titka

Valóságos gyógyszerészet-történeti csemege az a szép kivitelezésű, vaskos kötet, amelynek bemutatóját november 21-én tartották a segesvári Rosenthal-házban nemrégiben megnyílt patikai magángyűjtemény helyszínén, ahol a szerző barátai és jó ismerősei voltak jelen. A Népgyógyászat és hivatalos orvoslás határán – Segesvár gyógyszerészet-történeti emlékei című kötet szerzője id. Veress László nyugalmazott segesvári főgyógyszerész, aki az erdélyi gyógyszerészet-történet-kutatás terén végzett munkája és több évtizedes közösségi tevékenységének elismeréseként több díj, kitüntetés birtokosa. A Studium Kiadónál megjelent kötetet Nagy Zsolt szerkesztette és látta el bevezetővel, kiegészítésekkel, jegyzetekkel, mutatókkal. A kötetet román és német nyelvű kivonat zárja. A líraian szép, tartalmas bevezető ajánlásokat pedig a szerző lelkész és gyógyszerész fiai, Veress László és Veress Zsombor írták.

Bodolai Gyöngyi

A könyv azért is érdekes számmunkra, mivel az alapját képező írások lapunk Harmónia című mellékletében jelentek meg sorozatban. Ezt megelőzően a gyógyszerészet-történetben jártas és a könyvet lektoráló dr. Péter H. Mária, a MOGYE nyugalmazott egyetemi oktatójának a biztatására fogott hozzá id. Veress László, hogy a segesvári Óratornyban berendezett „patikamúzeum” 120 gyógyszerészeti állványedényének

titkát megfejtse, és röviden leírja. Munkája során a hajdani szász város európai rangú gyógyszerészetének a történetét is bemutatja. Erről a témáról írta a helyi múzeum gondozásában megjelent *Materia medica* című kétnyelvű kötetét. Ennek anyagát tette közzé kibővített formában, képekkel illusztrálva lapunk hasábjain. A kornak megfelelő, különböző anyagokból készült fa-, kő-, cserép-, kerámia-, fajansz-, fém-, porcelán-, üvegedények a patika emblémáját is megjelenítő, hajdani díszes vagy szerényebb, mára helyenként elmosódott, nehezen olvasható vagy megkopott feliratából egy gazdag, a világ különböző pontjaival kapcsolatot tartó gyógyszerészeti tevékenység tárult fel. A ma is elismert és használt vagy korunk emberét megbotráncóztató hatóanyagok bemutatását bővítette tovább több mint 50 állványedény (felirat szerinti) tartalmának a leírásával a most megjelent kötetben.

Veress László gyógyszerész szereti a szakmáját, hivatásának tartja, és patikai munkája mellett gyógyszerészet-történeti gyűjtőszemle-édényének hódolt és hódol ma is. Az összegyűjtött anyag bemutatása mellett annak leírását és könyvben való kiadását is vállalta – mondta el értékelőjében dr. Péter H. Mária nyugalmazott egyetemi oktató, a kötet lektora. Hozzátette, hogy a mai fiatal gyógyszerészeknek, gyógyszerészhallgatóknak tankönyvként is szolgálhat a kötet, hogy megismerjék a múltban használatos műszereket, edényeket, melyekben az egykori gyógyszerész készítette vagy tárolta az előírt vényekhez szükséges és használatos alapanyagokat és hatóanyagokat. Ezek nagy részét ma már a gyógyszeripar által gyártott és csomagolt készítményekkel helyettesítik. Ebben szerepelnek van az orvosoknak is, akik ritkán írnak magisztrális receptet, „ami a beteg személyes állapotán segíthet”. Inkább egy hatóanyagot írnak fel (a törvény előírása szerint), amit a gyógyszeripar többféle elnevezéssel gyárt. A gyógyszerész pedig megkérdezi a receptet kiváltó betegről vagy annak hozzátartozójától, hogy melyiket kéri a választékból, amire a felelet általában az, hogy az olcsóbbat – mondta dr. Péter H. Mária.

A kötet első fejezete Segesvár gyógyszerészet-történetét mutatja be az 1461-ben már írásban is említett Szent Antal-templomtól és is-

potálytól, ahol az anyarozs gombája által okozott járványszerű rettegett betegséget gyógyították, a Leprások templomán át a város többi kolostoráig, ahol a különböző súlyos, járványos betegségekben szenvedőket ápolták. Olvashatunk a név szerint említett első gyógyszerészről (Petrus Apothecarius), a különböző korszakokban folyó gyógyító munkáról, a 18. században létrejövő patikákról (Korona, Oroszlán, Sas), majd a későbbiekre egészen a mai napig, amikor a láncolatok mellett mindössze két gyógyszertárban, köztük a szerző által alapított Rubin patikában készítenek orvosi vény alapján egyénre szabott magisztrális gyógyszereket.

Érdekes fejezet szól Segesvár híres gyógyszerészeiről, a szakma tudós képviselőitől a hivatást megszegyénítő patikusig, aki Auschwitzban Mengele mellett „a Zyklon-B adminisztrálásával kapcsolatos feladatokat látta el”.

Egy következő fejezetben gazdag képanyaggal Segesvár gyógyszerészet-történeti emlékei elevenednek meg.

A kötet további részét a patikátételek tartalmának a leírása tölti ki: a növényi eredetű hatóanyagok és összetett készítmények, az ásványi eredetű egyszerű és összetett szerek, a vegyes eredetű készítmények, a gombaeredetű, valamint az állati eredetű hatóanyagok. A könyv gerincét képező írások mellett, amelyek etnobotanikai szempontból is érdekesek, az őket tartalmazó patikai állványedények és a hatóanyagok eredetét bemutató színes képek teszik látványossá a leírást, amit a Segesvárról készült régi és új felvételek, műalkotások képe és találó illusztrációk tovább gazdagítanak.

„Így tehát – reményeink szerint – id. Veress László kötetét már nemcsak pontosan adatolt gyógyszerészet-történeti dolgozat, de néprajzi adalékokban gazdag szakmunka, gyönyörködtető város- és helytörténeti album, izgalmas kultúr-, egyház- és művelődéstörténeti kiadvány is, sőt az érdeklődők egykori gyógyszerek mai alkalmazási, használati lehetőségeire vonatkozóan is információkat kaphatnak” – írja bevezetőjében a szerkesztő.

Nagy Zsoltnak, a Studium Kiadó felfedező szerkesztőjének érdemeit dr. Péter H. Mária is kiemelte a könyv

végén lévő sokféle visszakereső, jegyzet, irodalomjegyzék, a szerző megjelent írásainak jegyzéke és többek között a könyvben előforduló magyar és latin növény-, állat- és gombanevek betűrendes mutatójának összeállításáért.

„A több mint másfél kilós kötet jócskán meghaladja egy átlagos könyv tömegét, ami meglehetősen első benyomást jelent, és impozáns szellemi teljesítmény eredménye. „A közel 450 oldal, a közel 100 szerkesztői kiegészítés és 600-at meghaladó számozott jegyzet, a szintén 600-at megközelítő színes fényképfelvétel, a szerző által önálló monográfiában, újságcikkben bemutatott 141 szimplicia (önálló hatóanyag) és kompoziták (összetett készítmények), a közel 100 oldal terjedelmű mutatók mögött több évtizedes kutatómunka áll” – osztotta meg a számadatokat a szerkesztő, Nagy Zsolt.

Bár a könyvbemutató kezdetén hangzott el, befejezésként említjük meg, hogy a szerző köszönetet mondott a Studium-Prospero Alapítvány munkatársainak, kuratóriumi tagjainak és ügyvezető elnökének, de Vass Levente egészségügyi államtitkárnak is (akit felesége, Vass Tünde gyógyszerész képviselt), hogy a kötet megjelenését a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. révén támogatták. Ugyanakkor hálás Nagy Zsoltnak a könyv szerkesztése során végzett alapos és értékes munkájáért és feleségének, Nagy Júliának a képek digitalizálásában nyújtott segítségért.

Megköszönte dr. Péter H. Mária egyetemi oktatónak a kutatásra ösztönzést, a Népszózat munkatársainak, Kiss Éva korrektornak a munkáját és sorok írójának a biztatást.

Köszönetet mondott Nicolae Teșculának, a Segesvári Történelmi Múzeum igazgatójának, aki lehetővé tette a gyűjtemény kutatását, Emil Panaitescunak pedig a kiállított tárgyakról készült kiváló fotókért, továbbá a kivonat fordítóinak, javítóinak, magán személynékek és közgyűjtemények munkatársainak, akik munkájában segítettek, feleségének a támogató háttérért, valamint fiainak a szép ajánló sorokat és a segítséget. A könyvet nemsokára Marosvásárhelyen is bemutatják.

Megtalálni az egyensúlyt

Poszt-Covid-szindrómák

A Covid-19 maradandó károsodással járó szövődeményeket okozhat, ha a beteg nem részesül a szükséges orvosi kezelésben, de ennek ellenére is előfordulhatnak. Az érintett szervek a tüdő, a szív, az agy, de az idegrendszert, az emésztőrendszert, a végtagokat is érinthetik a poszt-Covid-szindrómák. Hogy mennyi marad fenn, és hogyan lehet kezelni ezeket a Covid-19 után kialakuló tüneteket, egyelőre még csak kutatják.

A Magyar Tudományos Akadémia székházának dísztermében a poszt-Covid-szindróma aktuális kérdései címmel erről a témáról szerveztek november 16-án tanács-

kozást, amelyen neves orvosprofesszorok számoltak be a szakterületükön tapasztalt jelenségekről.

Prof. dr. Janszky József, az MTA doktora, a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karának tanszékvezető egyetemi tanára, a Neurológiai Klinika vezetője a Covid-megbetegedések idegrendszeri és pszichológiai következményeit ismertette.

Az akut szakaszban a betegségnek vannak idegrendszeri tünetei, de a specifikus szervi idegrendszeri betegségek viszonylag ritkák. Az akut neurológiai tünetek, mint a fejfájás, szédülés, tudatzavar, epilepsziás rohamok pedig egyéb súlyos betegség tünetei lehetnek. A Covid után viszont megnövekedik a stroke rizikója a fiatalabb korosztály köré-

ben. Magasabb a Guillain-Barré-szindróma előfordulása, ami a perifériás idegeket érintheti, de gyógyítható. Egy másik kórkép az akut disszeminált encephalomyelitis (ADEM), amely gyermekkori betegség, de felnőtteknél, az 50 éves korosztály tagjainál jelent meg a Covid után.

Miért vannak egy felső légúti betegségnek (amely heveny formájában ritkán okoz idegrendszeri problémákat) hosszú távú neurológiai tünetei? – tette fel a kérdést az előadó. Majd a leggyakoribb tünet, a krónikus fáradtság szindróma bemutatásával folytatta, amely a 16-30 éves korosztályt érinti. A sokszor munkaképtelenséghez vezető állapot hónapokig fennmaradhat. Fáradtságérzet, izom-, csont-, ízületi

fájdalom, a memória, a figyelem koncentrációs zavarai, az úgynevezett agyköd jellemezheti, valamint a fizikai megerőltetés utáni gyengeség. A krónikus fáradtságnak nincs laboratóriumi diagnózisa, egyértelmű gyógymódja. Egyes vélemények szerint a viselkedés- és edzésterápia jelentősen javítja a tüneteket, mások tagadják, hogy használna.

A betegségből gyógyultaknál az agyi MRI-felvétel szerint az orbitofrontális réteg (OFC), amely harmadlagos érzéköközpont, vékonyabb lett. Itt dől el egy ingerről, hogy jó vagy rossz, így a rövid távú memória része és a fájdalomfeldolgozás központja.

Ezzel erősen összekapcsolt az amigdala, ami a szaglós- és ízlelőrendszer része, és az OFC-vel szoros kapcsolatban áll, a hosszú távú memória érzelmi töltete itt alakul

ki, és a fájdalomfeldolgozás egyik központja. Ennek a tömege is kisebb lesz, de nem visszafordíthatatlan károsodásról van szó. Az előadó szerint a krónikus fáradtság szindróma érintettjeit komplex intézményi rehabilitációval kellene kezelni.

Szombaton alkalmunk volt megkérdezni a Covid-betegek gyógyítása terén a leginkább elismert egységek közé tartozó segesvári kórház igazgatóját, dr. Tanászi Saroltát, hogy milyen a helyzet az általa vezetett intézményben.

Amint elmondta, a negyedik hullám nagyon megviselte a betegeket, az orvosokat és a kórházi személyzetet is. A betegszám megnőtt, ezért a kezdeti húsz ágyat bővíteni kellett, és negyedik hullámban már száz ágyon ápolták a beutaltakat, jobbára fiatal felnőtteket, akik

(Folytatás a 8. oldalon)

„Szenzációba menni” A betűk bűvöletében

Percek alatt meghódított. Olyan könnyű helyen áll nála a nevetés, mintha göndörödő fűrtjei, szépen ívelt szemöldöke, csillogó barna szeme, pufókás arca folytonosan a jókedvre, nevetésre lenne hangolva. Iuga Alex Roland négyéves kisfiú három nyelven: magyarul, angolul és románul ír és olvas, és olyan éretten kérdez és válaszol a kérdésekre, hogy első perctől ámulatba ejti az embert. Miután bemutatja édesanyját és nagymamáját, a beszélgetés alatt szinte követhetetlen gyorsasággal rója a néha kicsit kajlán, máskor szép rendben sorakozó betűket.

Bodolai Gyöngyi

Négyesben beszélgetünk a nagymama, Iuga Ildikó lakásán az édesanya, Iuga Laura Adél román–angol szakos tanárnő társaságában. Amint elmondja, Alexet már három és fél éves korától elvárásolták a betűk, kíváncsian kérdezték, hogyan kell kiolvasni őket, majd fokozatosan megismerte, és kezdte mágnese és fabetükkel szavakká, majd mondatokká összerakva kiolvasni és le is írni őket.

Miközben a szülők, nagyszülők nevét tisztázzuk, megkérdezi, hogy engem csak Gyöngyinek hívnak-e, aztán a családnevem hallatán megérdeklődik: melyiket szeretem jobban, majd jót nevet azon, hogy a Bodolai azért került a második helyre, mert amikor kimondom, egyesek úgy írják le, hogy Bodó Laji. Majd azt tudakolja, hogy a fiam jár-e iskolába, van-e labdája, és mikor születik kisbabája. Hozzáteszi, hogy ő egy fiú babát szeretne testvérként, és azt is, hogy szívesen kuglizik. Kiderül, hogy a családban magyarul

beszélnek, az anyai nagypapa volt román nemzetiségű. Komoly arcot vágva közli, hogy az apukájánál is többet borotválkozik, hogy ne legyen szőrös az arca, majd váratlanul nekem szegzi a kérdést, hogy édesapám is szőrös volt-e? Anyuka és nagymama nevetni kezd, én szintén, mire odaszól, hogy „ez van”, és biztat, hogy nyugodjunk meg.

Majd felajánlja, hogy levelet ír a Mikulásnak, s bámulatos gyorsasággal írja a betűket, miszerint füzetet és kariatát, azaz filctollal kér ajándékba.

Az olvasási próba következik, de előtte még elárulja, hogy tud énekelni és egyebet is...

– Itt nálatok nincsen szükség televízióra, te élő tévéként egész nap elszorakoztatod a körülötted lévőket – jegyzem meg, amire nem késik a válasz. Igenis kell a televízió, ő pedig egy rendes gyermek, aki szorakoztató műsorokban és rajzfilmekben szokott „lenni”, majd nekem szegezi a kérdést, hogy miért nem vittem ajándékba füzetet. Amíg nem fejezi be az írást, nem enged, hogy fényképezzem, majd közli, hogy laptopon, sőt tableten is tud írni, nem csak kariatával.

Elmondja, hogy a Mókuska óvoda nagycsoportjába jár, és amikor megjegyzem, hogy szép az óvíjuk, komolyan válaszol: – Köszönjük, hogy mondd. Aztán szól, hogy fényképezhetem, mert elkészült a Mikulásnak címzett levél, s közben végig huncutul nevetgél, és hívja a nagymamát is, hogy rajta legyen a képen.

– Micsoda emlék! Köszönöm! – kiált fel vidáman, amikor meglátja a gépben a fényképet, majd újabb rajzba fog. Angolul kérdezem, és válaszol is azonnal. Majd kijelenti, hogy szép „fűrtököm” van, és megtudom, hogy az ő „fűrtökeit” előző este vág-

ták le. Csokit kér, amikor a nagymama keksszel kínál, azt követően az újabb fényképek örvendezünk. Érdeklődésemre elmondja, hogy december 17-én tölti az ötödik évét, és jóváhagyja, hogy a Nyilas jegy születésként valóban szeret szerepelni.

Tavaszi szél vizet áraszt – énekel csengő hangon a népdalt, majd amikor megkérdezem, hogy vannak-e szép kislányok az óvodában, furcsa kanyarral kijelenti, hogy szoktak lenni zöldségek a kertben. A zöldségeken kívül gyümölcsfák vannak, sőt napraforgó is – avat be a kertjük titkaiba, majd valamennyi zöldség és gyümölcs nevét felsorolja, hozzátéve, hogy a banánt, a málnát, az áfonyát, valamint a répát, a karalábét és a brokkolit szereti a legjobban. Olyan nagy tök és dinnye termett a kertjükben, hogy elájulnék, ha meglátnám, dicsekedik is egy kicsit.

Kiderül, hogy százig tud számolni is, amit az oviban és az édesanyjától tanult, akit nagyon szeret.

Nem kell sokat biztatni, Piroska és a farkas meséjét szépen hangsúlyozva, kifejezően, folyamatosan olvassa, és megtudom, hogy kedvenc meséi a három kismalacról és a hét kecszegidáról szólók. Bár ajánlkozik, hogy Hamupipókéit is szívesen elolvasná, abban egyezünk meg, hogy egy angol vers következzen a boldog szünidőről, a nyaralásról, aminek kapcsán elmondja, hogy kedvenc üdülőhelye Parajd, ahova vakációzni mennek.

– *Hogy tudta a nehéz angol kiejtést ilyen szépen megtanulni?* – kérdezem az anyukától, mire Alex válaszol: – Mert én szoktam menni szenzációba.

– *Ki ilyen okos a családban? Anyuka, apuka, mind a ketten?* – érdeklődöm, mire Alex gondolkodás nélkül vágja rá, hogy ő, és bizonyítja is, hiszen a kérdezett angol szavaknak szinte azonnal tudja a jelentését. A kérdésre, hogy mi szeretne lenni, ha nagy lesz, több választ is ad:

– Elefánt, dinoszaurusz – mondja viccből, aztán a doktor bácsi következik. Mindig fel szoktam venni a sztetoszkópot, és meggyógyítom a családomat, mindenkit azzal, hogy megnyomom a hasát. Lesz nekem hozzá orvosi táskám, ruhám és kalapom is – teszi hozzá.

Kipróbáljuk a román mesét is. Kicsit lassabban, egyszer-kétszer megakadva olvassa a kiskutya történetét, aztán egyre jobban belemelegedik.

– Te magadtól tanulsz, szinte nem is kell segítség – mondom, amire megjegyzi, hogy mégiscsak kell egy kicsi anyukától, mamától és az ezermester apukától, akinek „a dolgozás” a foglalkozása. Ő pedig még több füzetet kér a Mikulástól, bár a laptopon is szeret Office-ban írni.

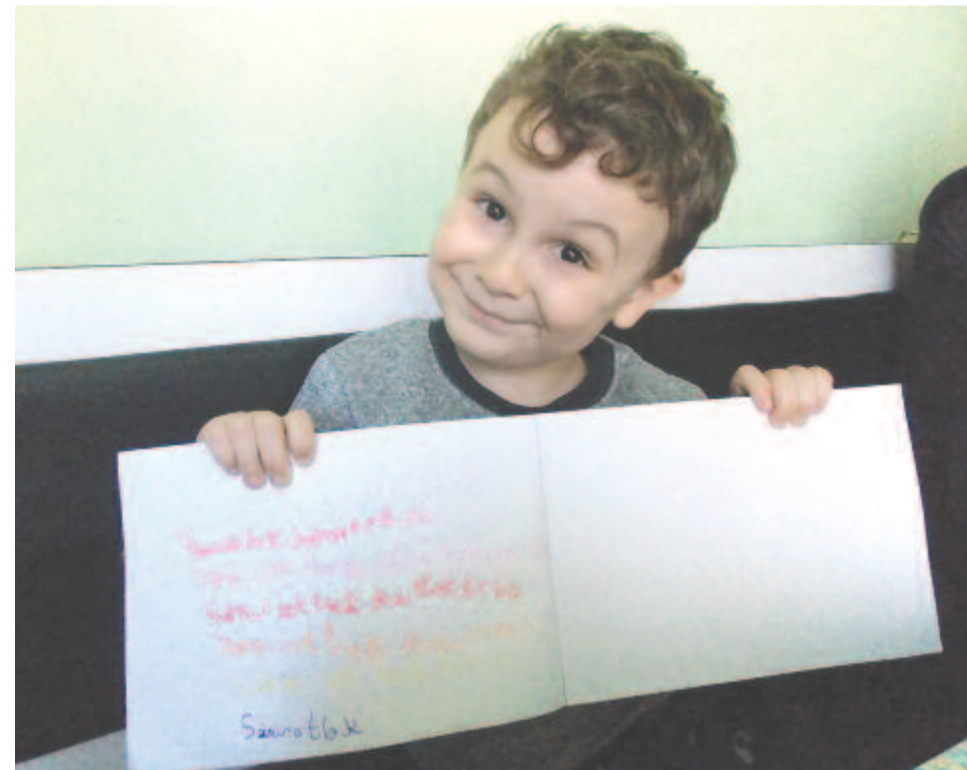
Főlölesleg is kérdezi, hogy mi a kedvenc játéka, ugyanis láthatóan az írás ejtette rabul, meg is kockáztatja a kijelentést, hogy sztáríró lesz.

– Egyfolytában csak írok, mindennap, és megeszem a sok ételt, különösen a spagettit – jegyzi meg, aztán újra megmutatja munkája eredményét, majd pillanatok alatt a többi mellé kerül a vallomás: Szeretlek, okos Gyöngyi néni.

– *Mit fogsz csinálni az iskolában?* – tündödm el félhangosan.

– Nem tudom, válaszolja őszintén, és kijelenti, hogy készen áll egy újabb fényképre. Aztán le is diktálja, hogy mit írjak emlékebe neki, huncutul nevetgél, majd ő akar egy új füzetet adni ajándékba. Megegyezünk egy rajzban, és átveszem az ajándékot a valomással együtt, majd búcsúzáskor kér, hogy menjek hozzá máskor is, és gavallér módjára anyukájával a tömbház bejáratáig kísér.

En pedig büszke vagyok, hogy ilyen jóérettségű, kedves, okos, huncut kis baráttra tettem szert, és meggyőződésem, hogy Alex mellett nagyszerű dolog szülőnek, nagyszülőnek lenni.

Az év szaloncukra 2021

Az Egy falat Mennysország nyerte el a díjat

A gödöllői Sulyán Cukrászda „Egy falat Mennysország” sütemény szaloncukor verziója nyerte el Az év szaloncukra 2021 címet; az idén második alkalommal civil kezdeményezésként megrendezett versenyre a gyártók összesen 152 ízt neveztek.

A piac változásait és a fogyasztói igényeket figyelembe véve határozták meg idén a kategóriákat, melyek összeállításában a Magyar Édességgyártók Szövetsége nyújtott segítséget – mondta el Az év szaloncukra keddi online eredményhirdetésén Kovács Adám és Kovács Gergely, a Szeretem a csokit YouTube-csatorna videós párosa, a verseny két ötletgazdája. A verseny 9 kategóriájának a zsűrizésben több mint 150 kóstoló segített.

A megmérettetésre az összes magyarországi gyártó meghívást kapott, akik szabadon dönthettek, hogy részt vesznek-e a versenyben és a teljes szaloncukor-kínálatukból hányat indítanak el. Az év szaloncukra díj mellett a kézműves termékek külön is „megmérték”, továbbá idén is megjelent a hozzáadott cukrot nem tartalmazó szaloncukrok kategóriája, valamint versenyit indítottak az alacsonyabb árú kategória jelöltjeinek is. Külön díjazták a legkedveltebb ízek legjobb-jait, valamint a legjobb új ízt is.

Az év szaloncukra

Az év szaloncukra díj győztese a gödöllői Sulyán Cukrászda Egy falat Mennysország sütemény szaloncukor verziója lett, amit az Eucharisztikus Kongresszus süteményének választott sütemény ihletett. A második helyen a Demeter Chocolate jamaicai feketekókuszos fehér csokis szaloncukra végzett, a harmadik pedig idén is a Stühmer pisztácia-kremes szaloncukor lett.

Az év kézműves szaloncukra idén a gödöllői Sulyán Cukrászda fehér csokoládés, ropnós kekszes trüffel szaloncukra, a második

helyezett a Demeter Chocolate jamaicai feketekókuszos szaloncukra, harmadikként pedig a gyulai Kézműves Cukrászda sós karamella szaloncukrát rangsorolták a kóstolók. A cukormentes kategória első helyezettje a maklári Stühmer mogorókrémmel töltött tejszokoládé szaloncukra lett, a második helyezett a Lissé Kft. aranygaluska ízű szaloncukra, a harmadik helyezett pedig a Stühmer narancsos szaloncukra lett.

A legkedveltebb ízek kategóriákban csak egy-egy győztest hirdettek. A legjobb marcipános szaloncukor az orosházi Hóvirág Fagylaltból vörösbors-aszaltszilvás, marcipános szaloncukra, a legjobb karamellás szaloncukor a keszthelyi Sütibolt ropogós ostyás sós karamelljé lett, a legjobb mogorós szaloncukor a Stühmer piemontei mogorós szaloncukra, a legjobb kókuszos szaloncukor a Demeter Chocolate idén háromszoros díjnyertes jamaicai feketekókuszos szaloncukra,

míg a zselés szaloncukrok közül címvédőként a múlt évi nyertes, a Choco Garden meggyes zselés szaloncukra lett a győztes. Az idén először megjelenő új ízek közül a Boci megyes zselés szaloncukra végzett az élen.

Sánta Sándor, a Magyar Édességgyártók Szövetségének elnöke elmondta: a koronavírus-járvány miatt az elmúlt év első felében erőteljes visszaesést tapasztaltak az édességiparban, 25 százalékkal esett vissza a fogyasztás. A visszaesés szerencsére csak átmeneti jelenség volt, az év második felére nőtt a fogyasztás, karácsonyra a piac visszarendeződtött. Idén, az első bolti visszajelzések alapján, erősebb a fogyás szaloncukrokból és csokimikulásokból, mint tavaly. Kiemelte azt is, hogy 2021-ben az alapanyagok ára jelentősen emelkedett, ez megmutatkozik az édességek árában is. Beszélte arról is, hogy felméréseik szerint egyre többen keresik a minőségi szaloncukrokat. A hungarikumnak számító szaloncukorból Magyarországon évente 3500 tonnát adnak el. Egy-egy háztartásban évente 1 kilónyi szaloncukrot vásárolnak, és továbbra is a legkedveltebb ízek a piacon a zselés, a marcipános, a kókuszos, a karamellás és a csokoládékrémes. A zsűrizésben a meghívott zsűritagok mellett az Év szaloncukra Facebook- és Instagram-követői közül is többen részt vettek, továbbá közreműködött a Szeretem a csokit YouTube-csatorna videós párosa, a Cukorbeteg Egyesületek Országos Szövetsége és a Nagycsaládosok Kispesti Egyesülete is. (MTI)

Az oltványok szakszerű kiválasztása és ültetése

Az őszi vége nem feltétlenül a pihenés időszakának kezdetét jelenti, hanem a következő évre való felkészülést. Ezt több különböző módon tehetjük meg. Kezdjük például a gyümölcsfáink állapotának megvizsgálásával, ezt követően, ha szükségesnek tartjuk, akkor akár újakat is ültethetünk.

Szigeti Botond kertészmérnök

Ezeket a pótlásokat nagyon fontos megfelelőképpen elvégezni. Tudni kell, hogy a gyümölcsfák két részből állnak: az alanyból (port altoi), ami a gyökérrészt adja, és a nemes részből, amely a föld feletti és gyümölcsöt termő felületet jelenti.

Az első szempont az oltvány egészségének vizsgálatakor, hogy ne legyen rajta semmiféle kártevő vagy kórokozó, mivel ezek akár a meglévő egészséges egyedeinket is befertőzhetik. Ajánlott csak gyümölcsfa iskolából beszerezni az oltványokat, így biztosítva, hogy a fa olyan gyümölcsöt fog teremni, amit szeretnénk és nem valami mást. Az árbeli eltérések jelentéktelennek tekinthetők, ha belegondolunk abba, hogy ez

egy több évtizedes befektetés, ami idővel megtérül.

Tisztában kell lennünk azzal is, hogy egy adott oltványnak milyen lesz a növekedési erélye. Ez a kifejezés arra utal, hogy az adott fa milyen nagyságú lesz, ezt pedig a talajban lévő alany befolyásolja. Az oltvány mérete mellett az alany szerepe van a különböző talajokhoz és talajvízhez való alkalmazkodásban is. Jó tudni, hogy az oltványok címkején megtalálhatók ezek az információk, de kódoltan. A következőkben a főbb gyümölcsfajok esetén fogjuk taglalni ezeket az adatokat.

Az alma esetén

Vad alany (port altoi *Malus domestica*)
* vadalmába szemzik a nemes részt, ezáltal a fák nagy termetűek lesznek, és a gyümölcsoltványok tenyészterülete több négyzetméter lesz.

MM106 (port altoi MM106)
* ez az alany törpíti a fákat, de a tenyészterületük így is eléri az 5-10 négyzetmétert, ez a legelterjedtebb.

M9 (port altoi M9)
* féltörpe fát eredményez, tenyészterülete 2-5 négyzetméter.

Csonthéjasok esetén

A cseresznyeszilva (mirobolán) alanyokat alkalmazzák nagyrészt, de megjelennek a törpítő hatású alanyok is, a meggyfáknál például a Ghizella.

Körte esetén

* birs alanyt alkalmazzanak a legtöbb esetben.

Dió esetén

* fekete dió (*Juglans nigra*) alanyt alkalmaznak az esetek többségében.

Ha kiválasztottuk a nekünk megfelelő alanyra szemzett példányt, az is fontos, hogy hogyan ültetjük el. Ha azt szeretnénk, hogy egy egészséges fát neveljünk, akkor fontos a megfelelő ültetőgödör elkészítése. Ebben érett szerves trágyát teszünk, majd az oltvány behelyezése után óvatosan puha földdel fedjük be, és sok vízzel öntözzük. Ha a talaj lesüpped, mindenképpen pótoljuk. Fontos figyelembe venni azt is, hogy a szemzési pont a talajfelszín felett legyen, ezt ne takarjuk be földdel. Az oltványok szempontjából előnyösebb az őszi ültetés, mivel ilyenkor nyugalmi állapotban vannak, és a tavaszi felmelegedéssel az ő vegetációjuk is elindul.

Annak, aki tömbházban lakik, és az erkélye nincs beüvegezve, szintén van lehetősége kis konténeres oltványokat tartani. Ezek mérete csupán 1-1,2 méter, koronájuk nincs, csak egy tengelyből állnak, a gyökérük pedig elfér egy kisebb tenyésztedényben (5-10 literes).

Ne feledjék, kertészkedni kiskertben és tömbházban is egyaránt öröml!

Ember és állat harmóniája Láncevégen vagy kennelben?

Ősszel és télen a sárban tapicskoló, láncra vert eb, nyáron a tűző napon rövid láncra kikötött házőrzők látványa elkésérítő az állatbarátok számára. Az életét méteres láncra élő eb sokszor már csak rekedt hangon, reményvesztetten vakkant, próbál reagálni a sétáltatott, boldog ölekek heccelésére. A szocializáltság hiánya pedig ritkán ugyan, de akár családi tragédiákba is fulladhat.

Szer Pálosy Piroska

– Állatkinzásnak számít, ha rövid láncra tartják a házőrzőt? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkaja kisállatklinika vezetőjét.

– Az állatbarátok és a szakmabeliek egyöntetű véleménye szerint alapelv, hogy amennyiben a körülmények csak a kutya láncra tartását teszik lehetővé, jobb, ha nem tart kutya az illető. Azoknál az állatoknál, amelyeket alkalmanként kötnek meg, oda kell figyelni, hogy a megkötve tartott állat számára is biztosítva legyen a zavartalan pihenés, a sérülésmentes mozgás, az ivóvízzel való folyamatos ellátás, valamint nyáron az árnyékos pihenőhely. Sajnos még ma is vannak olyanok, akik a kutyát egyszerű „jelzőként” kikötve, kennelbe zárva, vagy a hátsó udvarra számúzik, egyetlen elvárása a gazdának, hogy hangjával riassza el a betörőt vagy a ragadozókat. Ugyanakkor köztudott, hogy a kutya az egyetlen olyan állatfaj, melynek rendkívül fontos az ember társasága, és szük-

Kútból kimentett házőrző

Fotó: ISU

sege is van rá. Az emberre támadó kutyák viselkedésének vizsgálatakor a szakemberek olyan következtetésekre jutottak, hogy a komoly sérüléssel vagy akár halállal végződő esetek nagy részét a rosszul szocializált kutyák okozták, amelyeket megfosztottak attól a lehetőségtől, hogy megfelelő kapcsolatot alakítsanak ki az emberekkel. Ebből kiindulva tanácsos minden kutyának – még a nehezen kezelhetőnek is – legalább időnként biztosítani a szabad mozgást egy biztonságosan bekerített területen, figyelembe véve az állat mozgásigényét. Az alkalmanként megkötött állatokat is legalább naponta egyszer a láncról levéve ajánlott megfuttatni vagy meg-

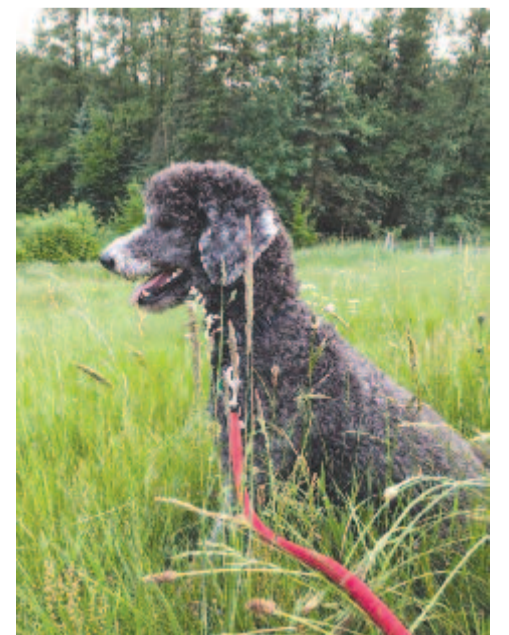
sétáltatni. Láncra tartás esetén fontos figyelmet fordítani arra is, hogy a lánc egy olyan nyakörvhöz legyen erősítve, mely nem okoz az állatnak fájdalmat, sérülést, és nem árt rendszeresen ellenőrizni, hogy szükséges-e állítani a méretét. Arra is figyelni kell, hogy a lánc ne tekeredjen tárgyak vagy egy fatörzs köré, ugyanakkor a kutya érje el a házat. Amennyiben a körülmények semmiképp sem teszik lehetővé a kutya szabadon tartását, akkor célszerűbb a futóláncon időszakos megoldást alkalmazni.

– Az állatvédelmi törvény elnéző a láncra kötött ebekkel kapcsolatban?

– Az állatok védelme érdekében hozott szabályok szabadban való helyhez kötés esetén a futóláncon írják elő, amelynek hossza legkevesebb 2 méter kell legyen. Kifeszített acélsodronyra akasztva a láncot az állat a sodrony hosszán közlekedhet, ezáltal nem érzi annyira korlátozva a mozgását. A 2004. évi 205-ös számú állatjóléti törvény előírásai értelmében az állattartóknak kötelességük megfelelő kutyaházat, élelmet, vizet, elegendő mozgásteret, figyelmet és orvosi ellátást biztosítani állataiknak. A kennelben tartott állatok számára a testméretükhöz igazított nagyságú kennelre van szükség, a megkötött állatok esetében pedig elvárás, hogy olyan anyagból készüljön a nyakörv, amellyel nem fojthatja meg magát, illetve általa nem szerez sérüléseket. A kennel vagy elkerített terület hatszor nagyobb kell legyen, mint a kutyaház. A felelős állattartás mellett az ember testi épségének védelmét kell biztosítani, és arra törekedni, hogy csak az tartson állatot, aki ezeknek a feltételeknek eleget tud tenni.

– A lánc és a kennel között melyik választás a megfelelőbb az állat szempontjából?

– Nem lehet azt állítani, hogy az időszakosan használt lánc rosszabb lenne, mint a kennelben tartás. Egy jól megválasztott futólánc, melyet ingergazdag környezetben helyeznek el, nagyobb mozgásteret biztosíthat a kutya számára, és nem zárja őt ki az emberekkel való kapcsolattartás lehetőségéből, ezáltal többet nyújt, mint egy udvar végében elhelyezett kennel. Másrészt, ha a kennel csak a kutya pihenésére szolgál, de a nap nagy részét szabadon töltheti a kertben, és rendszeresen sétáltatják, foglalkoznak vele, természetesen ideális. A lényeg bármelyik tartási mód esetén, hogy a kutyának biztosítani kell a gazdával együtt töltött időt, közös sétákat, játékot, azaz a szabad mozgás lehetőségét.

Boldog, szabad házi kedvenc

Fotó: Tamás Csaba

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”
Kedves Olvasók!

Idén november 22-től december 21-ig tartózkodik a Nap a Nyilas jegyében. Kentaur vágat a zord világban, patái alatt szétröppen a halott avar. Nyila az ég felé száll, megcélozza a napkorongot. Már megint nagy szükségünk van a szellemvilág segítségére, mert az emberiség tévelyeg és ritmikusan elbizonytalanodik. Konfliktusok, betegség, járvány. Annyira az irracionalitás sűrű kódében tapogatózunk, hogy a józan ész hangja szinte elvész. A Nyilas a zodiákus optimizmusának főpapja. Nem érti a csüggőket, a reményvesztetteket, a kishitűeket, a tanakodókat, a kételkedőket, a lemondókat. Az okoskodókat, az elméletgyártókat és a retteget. A bizonytalanokat, a kivárákat és a pesszimizmát. Ami egyesek számára remény, az számára bizonyosság: mi elengedhetjük Isten kezét, de ő sohasem engedi el a mienket. Ha mi nem is látjuk az utat, az nem azt jelenti, hogy nem létezik. A folyamatos jelen idő másodperceit hagyjuk magunk mögött. A múlt tapasztalataival felvértezve és beforrott sebeiből okulva hozzuk meg jelenünk döntéseit. Ezek alakítják közeli és távoli jövőnk potenciálisan bekövetkező történéseit. Ezért érdemes helyesen gondolkodni, helyesen dönteni és helyesen cselekedni. Akkor is úgy legyen, ha ez ellen az egónk, a percberségünk vágyóriása minden erejével tiltakozik. Voltak olyanok a történelmünk során, akik egyéni boldogságuk örömpillanatát képesek voltak feláldozni a közjó érdekében. Ők azok, akiknek neve beíródott az emberi

ség aranytörténetébe. Személyes példájuk szüntelenül kering az örökkévalóságban.

A Nyilas felhőtlen örömmel játszik az élet színpadán. Csak az nyerhet, aki játszik. Aki pedig mindenáron nyerni akar, az veszíteni fog. A jókedv, a nevetés, a humor olyan pozitív energiák, melyek nélkül az élet vergődés. Az optimizmus és a hit átlendít azokon az élethelyzeteken is, amikor nehézségek, megpróbáltatások rúgják be biztonságosnak hitt ajtónkat. A jegy uralkodó planétája a Jupiter, a görög mitológia Zeusza, ki végtelen bölcsességével uralkodik istenek és emberek fölött. Jupiter él, mert valamiféle hitrendszert mindenki birtokol. Hiszünk valamiben. Olyat képtelenek vagyunk megenni, ami a hitünk ellen való. Ha mégis megesszük, az egyfajta meghasonulás. Saját hitünk egy olyan építmény, amit ha elárulunk, akkor resegve-ropogva összedől. Olyan ez, mint Iskarióti Júdás árulása. Júdás tulajdonképpen nem értette meg Jézus tanítását. Árulása után öngyilkos lett, mert ráébredt tévedésére. Ez a történet fontos tanítást hordoz. Mindenki életében, sorában eljőhet az a pillanat, amikor rossz döntést hoz. A kérdés az, hogy összeomlik-e utána, vagy pedig belátja tévedését, és újjáépíti életét.

A nyíltság és a politika között van

analógia. A politikus képes alkalmazkodni, változtatni a nézetein, mert érdekei szerint cselekszik. Akkor van esélye a sikerre, ha figyelembe veszi a társadalom többségének boldogulását. Tulajdonképpen felelősséget kellene vállalnia a döntéseiért.

A törvények betartása és betartatása minden emberi közösség létbázisa. Ha nyitott szemmel járunk a világban, észrevehetjük, hogy a törvényeket állandóan módosítják, fellazítják, hozzáigazítják bizonyos igényekhez. Ha a mai törvényeket összehasonlítjuk a néhány száz évvel ezelőttiekkel, úgy tűnik, hogy valami nagyon félrecsúszott. Ez a kontraszt még inkább szembetűnő, ha összehasonlítjuk a nyugati világ törvényeit a saría törvényeivel. Az arab félsziget egyes államaiból nézve Nyugat-Európa és az USA a bünt legalizálta. Fordított perspektívából viszont odaát az emberi szabadságjogokat lábbal tiporják. A demokráciaexport felszínén, hogy „eladható legyen”, az USA azt hangoztatta, hogy az ottani emberek érdekében védelmében cselekedett. A mélyben viszont egyértelműen a gazdasági megfontolás munkált. Mondjuk, a fekete arany feletti egyeduralom vágya. Csodák csodája, a pénz, paripa, fegyver ellenére egyetlen arab vagy afrikai országban sem honosodott meg a nyugati típusú demokrácia. Köszönik szépen, ők ebből nem kérnek.

Ami most zajlik, az egy sokkal alattomosabb támadás az emberiség ellen. Ha nem sikerül visszafordulni a normalitás világába, már csak a Jóisten kegyelmében és irgalmában bízhatunk. Jó lenne, ha megtalálnánk azt a bizonyos mustárgomot, mert enélkül esélyünk sincs a hegyek elmozdítására.

Vigyázzanak magukra és egymásra! Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Poszt-Covid-szindrómák

(Folytatás az 5. oldalról)

közül egyesek 60 százalékos szaturációval (vér-oxigén-szint) érkeztek a kórházba, és nehéz volt őket helyrehozni.

– Olyan súlyos ez a hullám, hogy az intenzív terápiára kerülőknek csak a kis százaléka távozott gyógyultan. Remélhetőleg a delta variánst átvészeli, és a következő hullámig hátha pihenhetünk, ugyanis a kolégák nagyon kifáradtak, nagyon megviselte őket a járvány.

Jelenleg látjuk, hogy a betegszám csökken, és reméljük, hogy továbbra is hasonló tendenciát mutat. Egyre több viszont a poszt-Covid-szindrómás beteg, akiknél szervkárosodás történhet. Bár az ötödik hullámot emlegetik, remélem, lesz időnk megpihenni.

– Milyen tünetekre panaszkodnak a poszt-Covid vagy újabb long-Covid-szindrómás páciensek?

– A Covidon átesett személyként magamon is tapasztalom némelyiket a tünetek közül. Szédülési rohamok, fáradékonyság, memóriazavarok, légzési nehézségek is még sokáig fennmaradhatnak, és maradnak pszichés tünetek is, mint a depresszió, az újrafertőződéstől, a haláltól való félelem. Vannak betegek, akik szédülésre, ájulási tünetekre, zsibbadásra panaszkodnak, és időnként visszaállnak a hülési tünetek is, amiről sok beteg azt hiszi, hogy újra fertőzött lett. Ezek súlyosbítják a pszichés tüneteket, a félelemérzetet, így a pszichológusra, pszichiáterre kezelésre szoruló betegek száma is megnövekedett.

– Orvosként látja-e a kiutat, a teljes gyógyulás lehetőségét?

– Idővel türelemmel meg kell találni az egyensúlyt, ami tapasztalataink szerint nagyon felborul a koronavírus-fertőzésen átesett betegekben.

		1.	A SZERELMI KÖLTÉSZEZET MŰZSÁJA	HASONLÓAN (OLASZ)	PETROZSÉNY FOLYÓJA	MAGYAR KOHÁSZVÁROS	JORDÁNIAI KIRÁLY AZ ÓVÁS LÉNYEGE!	TOVÁBBÁ ZSOKÉ	...TUDATA (L. SVEVO REGÉNYE)	...WALLACH (AMERIKAI SZÍNÉSZ)	SZOLMIZÁCIÓS HANG	... ÉS A DEKTEKTIVÉK (KÁSTNER REGÉNYE)	GÖDRÖT KÉSZÍT TAKARMÁNYT TÁROL	NINCS BENNE SEMMI	TAGADÓ-SZÓ	ELEKTROKARDIOGRÁFIA (RÓV.)
János apostol intelmét idézzük a rejtvény főszoraiban		N														S
		TÁNC KÖZBEN A TESTÉT MOZGATÓ						ISKOLA AL-SÓ TAGOZATA GERÁN FŐISTEN					MONDA NÉMET MŰDAL			
		ACET... (SZERV. VEGY.) ... VÁG (RÉGI GYÓGYÍTÁS)					... HATTYÚ (SHAKESPEARE) JÓL TART				JÓ MODOR NÉMET ALAJOS					NITROGÉN VEGYJELE SZAPORÍTÓ-SEJT
2.	C	ELSŐ-RENDŰ, REMEK	...ALKOHOL (ETANOL) BECÉZETT ORSÓLYA			BOLTI ÁRUS KIRÁLYI PÁLCA				NÉMET ALAJOS ZENE-DRÁMA					SZÁRNY-SZÁRNYAK! CSATÁBAN ODAMARADÓ	
		FÉLRETESZI A PÉNZT			JELETLEN! HAVER		OLASZ IGEN AZ ARGON VEGYJELE		EBLAK HAWAII KÖSZÖNÉS		BESZEG! A STRONCIUM VEGYJELE			A MÁJ VÁLÁDEKA HATBÓL KETTŐ!		
		EBBE AZ IRÁNYBA		GYILÓSA AFR. VIRUS SZERELEM (OLASZ)			... OLDAL (KARÁCSONY B.) HORGÁSZ-ZSINÓR					ÉNEKEL SPANYOL KÖLTŐ (BLAS DE)				
		NÉVSOR		GÁRDONYI SZÜLETÉSI HELYE ALAKTALAN			PAPÍRON RÖGZÍTŐ FÜGGŐZÁR						PLÁNUM AB ... (HARRAGGAL)			
		BECÉZETT EMÍLIA		FR. FORRADALMÁR TÉLI CSAPADÉK			AKKOR (FRANCIA) ODA-VISSZA FÉRFINEV				MAGATOK GÖRÖG BETŰ			MARÓ ANYAG TISZTELT CÍMZETT (RÓV.)		
		KICSINYÍTÓ KÉPZŐ TILTÓSZÓ	TÍZLÁBŰ TENGERI RÁK NYIT ÉS ZÁR			NEBRASKAI VÁROS ANGOL EGYETEM VÁROS				OSZTRÁK-MAGYAR TŐ SOKBA KERÜL					SPANYOL AUTÓJEL HEGY LEVÉT KORTYOLÓ	
			FR. FESTŐ SHAKESPEARE LÉGI SZELLEME			ERKÖLCSTAN HIVATKOZÓ			NOBEL-D. FIZIKUS (PAUL) ARAB FÉRFINEV						PÁRATLAN BOLT! 12 ÓRAKOR PIHEN	
		NÉMET NÉVELŐ		ERREFELE! FÜCSONK		KÖZLEKEDÉSI PÁLYA NÉMET AUTÓMÁRKA		ALAP-KÖZÉP! MI AZ HOGY!		ARRAFELE! AZ EGYIK SZÜLŐ		KOTTARÉSZI VERNE EGYIK KAPITÁNYA			PINCESZAG EDZÉS RÉSZÉ!	
		VOLT (LATN)		FÉNYRÉ-SZECSEKE KIS KIKŐTŐ			ESETLEG NÖVÉNY LESZ BELŐLE					LENGY-NÉMET FOLYÓ RAG, A-RÓL PÁRJA				
		TAPOS ÚJPESTI SPORTKLUB (RÓV.)			USA LÉGI-TÁRS. VOLT FRANCIA RT.			AFRIKAI ÁLAM ÉS FOLYÓ ÜRES GONG!					CSEH VÁROS CÉGFÉLE (RÓV.)			
			HÉZGOL ÉSZAK (RÓV.)			...LAJOS (ANJOU KIRÁLYA) EGYES!				ÓRMAI SZERELEM RÓMAI 50				IDEGEN ÉVA NÉVELŐ		
	L.N.J.	E									VÉDELEM, KÍMÉLET					

November 18-i rejtvényünk megfejtése: **A tudás bonyolultsága hamisságának a jele, amíg az az egyszerű.**

A becsületpontokért küzdhet a Ferencváros az Európa-ligában

A pont nélkül sereghajtó és már biztosan búcsúzó Ferencváros ma este a spanyol Real Betis vendége lesz a labdarúgó Európa-liga csoportküzdelmeinek ötödik fordulójában.

A magyar bajnok mindenképpen csoportja utolsó helyén zár, így számára legfeljebb az a tét, hogy a 32 csapatos mezőnyben utolsóként megszerezze becsületpontját vagy pontjait a sorozatban.

Peter Stöger vezetőedző együttesének nem lesz könnyű dolga, mivel a csoport második helyen álló andalúziai ellenfele a továbbjutásért küzd, és csak akkor tartja meg biztosan lépéselőnyét a harmadik Celtic Glasgow gárdájával szemben, ha begyűjti a három pontot. Sőt, a spanyolok akár tovább is juthatnak győzelem esetén, amennyiben a skót riválisuk alulmarad a másik találkozón.

A Ferencváros kiváló főpróbát tartott az újabb európai felépése előtt, ugyanis az NB I hétfégi rangadóján könnyedén verte 3-0-ra a MOL Fehérvárt, így továbbra is éllovas a magyar élvonalban. A sevillei gárda szintén nyert a spanyol bajnokságban, még hozzá a kieső helyen álló Elche vendégeként, és az előkelő ötödik helyről várja a La Liga folytatását.

A két csapat első, szeptemberi találkozóján, bár a Real Betis 3-1-re diadalmaskodott a Groupama Arénában, a magyarok egyenrangú ellenfelei voltak az esélyesebb riválisnak.

A csoport másik találkozóján az éllovas Bayer Leverkusen a Celtic Glasgow együttesét fogadja, a németeknek már a pontszerzés biztos továbbjutást ér, míg a skótoknak legalább egy pontra szükségük van, hogy saját kezükben tartsák a sorsukat. Ha kikapnak, és a Betis nyer, akkor a Celtic biztosan harmadik helyen zár, s így átkerül a Konferencialigába.

Fotó: MTI/Kovács Tamás

A 19.45 órakor kezdődő Real Betis – Ferencváros mérkőzést a francia Ruddy Buquet vezeti, az összecsapást az M4 Sport élőben közvetíti. A televízió műsorát kódolták az előző mérkőzések alkalmával, de az interneten nálunk is nézni lehetett.

A csoport állása

1. Bayer Leverkusen	4	3	1	0	11-2	10
2. Real Betis	4	2	1	1	8-9	7
3. Celtic Glasgow	4	2	0	2	8-10	6
4. Ferencváros	4	0	0	4	4-10	0

Meglepetések nélkül a Románia-kupában

A labdarúgó 4. liga őszi idényének befejezése után egy héttel (noha még van három elmaradt találkozó az 1. csoportban) a Románia-kupa megyei szakaszának mérkőzéseit tűzte műsorra a megyei labdarúgó-egyesület.

Az idén a 4. elitligában játszó csapatok már az első körben bekapcsolódtak, miután nagyon kevés klub tevékenykedik. Az 5. és 6. liga az ősszel például egyáltalán nem játszott, mert a csapatok a minimális járványügyi követelményeket sem voltak képesek (hajlandók?) teljesíteni.

A 18 elitligás csapatból 16 lépett pályára: a Nyárádtői Unirea második együttesének nem volt indulási joga a kupában, míg Marosludas ellenfél nélkül jutott tovább a következő körbe. Becsületükre legyen mondva, mindegyik nyert, ha alacsonyabb osztályú együttesel került szembe, a három elitligás kieső szintén elitligás ellenféltől kapott ki.

A Marosszentgyörgyi Kinder – Ákosfalva és a Kerelőszentpál – Búzásbesenyő mérkőzést november 27-én játsszák.

A győztesek bejutottak a megyei szakasz nyolcaddöntőjébe, amelyet azonban már csak tavasszal rendeznek meg.

Eredményjelző

A labdarúgó Románia-kupa megyei szakasz első körének eredményei: Marosvásárhelyi Academica Transilvania – Nyárádtői Viitorul 3-2, Marosvásárhelyi Athletic – Marosvásárhelyi Sportliceum 12-1, Mezőceked – Mezőszengyel 0-2, Radnót – Dicsőszentmártoni Viitorul 8-0, Nyárádszereda – Marosvásárhelyi ASA 0-2, Szováta – Erdőszentgyörgy 9-10 büntetők után, Gernyeszeg – Marosvásárhelyi CSM 1-0, Dános – Segesvári CSM 4-1, Mezőgerebenes – Mezőrűcs 2-6, Mezőpágozca – Kerelő 1-2, Hadrév – Küküllődombó 3-4, Magyaró – Marosoroszfalu 0-13, Harasztkerék – ACS Marosvásárhely 3-5.

Kolozsvár még remél

Bár csapata egyetlen mérkőzést sem nyert eddig, sőt egyetlen ponttal az utolsó helyen szerénykedik a Konferencialiga D csoportjában, a Kolozsvári CFR 1907 szakvezetője, Dan Petrescu derűsen tekint a harmadik számú európai kupasorozat utolsó két fordulójára, és optimista a továbbjutási esélyüket illetően. Szerinte ha a hátramaradt két mérkőzésüket megnyerik (ma este 10-től a Randers ellen idegenben, december 9-én a Jablonec ellen hazai környezetben lépnek pályára – a szerk.), nincs ahogy ne jussanak tovább.

„A ranglista alapján él a továbbjutási esélyünk, a második helyet megszerezhetjük. De ehhez mindkét meccset meg kell nyernünk, és ha ez megtörténik, akkor 99%-ban a miénk a második hely. Nagyszerű lenne! Erőnlételem nagyon jól állunk, régóta nem álltunk ilyen jól ebben a tekintetben, és ez reménykeltő a jövőre nézve.

Bízunk benne, hogy a következő két meccsen az Alkmaar is mindent megtesz a győzelemért. Beszéltem az edzőjünkkel,

A román bajnokság éppen mai riválisa ellenében szerezte eddigi egyetlen pontját.

Fotó: a CFR 1907 közösségi oldala

A csoport állása

1. AZ Alkmaar	4	3	1	0	6-2	10
2. Jablonec	4	1	2	1	5-5	5
3. Randers	4	0	4	0	7-7	4
4. Kolozsvári CFR 1907	4	0	1	3	1-5	1

azt mondta, mindkét hátramaradt mérkőzésüket meg akarják nyerni” – mondta Dan Petrescu.

Ha az utolsó két fordulóban a Kolozsvári CFR 1907 nyerne, 7 pontossá válna. Ahhoz ugyanakkor, hogy megszerezze a 2. helyet, arra is szükség van, hogy az AZ Alkmaar legalább döntetlent érjen el az utolsó két találkozóján, a Jablonec vendégeként (idegenben) és a Randers ellenében (otthon) is.

A csoportgyőztesek a sorozat nyolcaddöntőjébe kvalifikálnak. A második helyezett csapatokra a Konferencialiga tizenhatodöntője vár, akárcsak azokra, amelyek az Európa-liga csoportkörében a 3. helyen végeznek.

A Randers – Kolozsvári CFR 1907 mérkőzést 22 órai kezdettel a Pro X televízió élőben közvetíti.

Televíziós közvetítések az Európa- és a Konferencialigából

* 17.30 óra, Pro X: Flora Tallinn (észti) – Partizan Belgrád (szerb) (Konferencialiga)

* 19.45 óra, M4 Sport: Real Betis (spanyol) – Ferencváros (Európa-liga)

* 19.45 óra, Pro X, RTL+: Galatasaray (török) – Olympique Marseille (francia)

* 22.00 óra, Pro X: Randers (dán) – Kolozsvári CFR 1907

* 22.00 óra, RTL+: Olimpikosz (görög) – Fenerbahce (török) (Európa-liga)

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 12. forduló: Aston Villa – Brighton & Hove Albion 2-0, Burnley – Crystal Palace 3-3, Leicester – Chelsea 0-3, Liverpool – Arsenal 4-0, Manchester City – Everton 3-0, Newcastle United – Brentford 3-3, Norwich – Southampton 2-1, Tottenham – Leeds United 2-1, Watford – Manchester United 4-1, Wolverhampton – West Ham United 1-0. Az élcsoport: 1. Chelsea 29 pont, 2. Manchester City 26, 3. Liverpool 25.

* Spanyol La Liga, 14. forduló: Atlético Madrid – Osasuna 1-0, Celta Vigo – Villarreal 1-1, FC Barcelona – Espanyol 1-0, Elche – Betis 0-3, Getafe – Cádiz 4-0, Granada – Real Madrid 1-4, Sevilla – Alavés 2-2, Rayo Vallecano – Mallorca 3-1, Real Sociedad – Valencia 0-0, Levante – Athletic Bilbao 0-0. Az élcsoport: 1. Real Madrid 30 pont/13 mérkőzés, 2. Real Sociedad 29/14, 3. Sevilla 28/13.

* Olasz Serie A, 13. forduló: Fiorentina – AC Milan 4-3, Atalanta – Spezia 5-2, Genoa – AS Roma 0-2, Bologna – Venezia 0-1, Torino – Udinese 2-1, Hellas Verona – Empoli 2-1, Inter – Napoli 3-2, Lazio – Juventus 0-2, Sassuolo – Cagliari 2-2, Salernitana – Sampdoria 0-2. Az élcsoport: 1. Napoli 32 pont (26-7), 2. AC Milan 32 (29-15), 3. Inter 28.

* Német Bundesliga, 12. forduló: Borussia Dortmund – VfB Stuttgart 2-1, Bayer Leverkusen – Bochum 1-0, Union Berlin – Hertha BSC 2-0, Mönchengladbach – Greuther Fürth 4-0, Freiburg – Eintracht Frankfurt 0-2, Hoffenheim – RB Lipcse 2-0, Mainz – 1. FC Köln 1-1, Augsburg – Bayern München 2-1, Arminia Bielefeld – Wolfsburg 2-2. Az élcsoport: 1. Bayern München 28 pont, 2. Borussia Dortmund 27, 3. Freiburg 22.

* Francia Ligue 1, 14. forduló: AS Monaco – Lille 2-2, Clermont – Nice 1-2, Troyes – St. Etienne 0-1, Metz – Bordeaux 3-3, Paris St. Germain – Nantes 3-1, Strasbourg – Reims 1-1, Angers – Lorient 1-0, Brest – Lens 4-0, Stade Rennes – Montpellier HSC 2-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 37 pont, 2. Nice 26, 3. Stade Rennes 25.

A Chelsea kiütötte a Juventust, a Barca nem tudott gólt rúgni

A címvédő Chelsea hazai pályán négygólos győzelmet aratott kedden az eddig százszázalékos és már biztos nyolcaddöntős Juventus felett a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkörének ötödik fordulójában, sikerével pedig bebiztosította a továbbjutását.

A londoniak végig fölényben futbaloztak a sérülések miatt tartalékos Juventus ellen, amelynek az egész találkozón egyetlen kaput eltaláló lövése volt. A Kékek nemcsak utolérték pontszámában a Zebrákat, hanem – az egymás elleni eredményeknek köszönhetően – át is vették a vezetést a négyesben.

A Barcelona viszont elszalasztotta továbbjutási esélyét, mivel gól nélküli döntetlent játszott portugál vendégével, a Benficával. A katalánoknál ez volt Xavi első mérkőzése a BL-ben vezetőedzőként. A spanyol csapatnak győznie kellett volna a 16 kőzél kerüléshez, amelyet így az utolsó körben a százszázalékos Bayern München otthonában kellene elérnie.

A G csoportban a Lille átvette a vezetést a Salzburgtól, amelyet 1-0-ra múlt felül.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, csoportkör, 5. forduló:

* E csoport: FC Barcelona (spanyol) – Benfica (portugál) 0-0, Dinamo Kijev (ukrán) – Bayern München (német) 1-2.

Az állás: 1. (és továbbjutott) Bayern München 15 pont, 2. FC Barcelona 7, 3. Benfica 5, 4. Dinamo Kijev 1.

* F csoport: Young Boys (svájci) – Atalanta (olasz) 3-3, Villarreal (spanyol) – Manchester United (angol) 0-2.

Az állás: 1. (már továbbjutott) Manchester United 10 pont, 2. Villarreal 7, 3. Atalanta 6, 4. Young Boys 4.

* G csoport: Lille (francia) – Salzburg (osztrák) 1-0, Sevilla (spanyol) – VfL Wolfsburg (német) 2-0.

Az állás: 1. Lille 8 pont, 2. Salzburg 7, 3. Sevilla 6, 4. VfL Wolfsburg 5.

* H csoport: Malmö (svéd) – Zenit (orosz) 1-1, Chelsea (angol) – Juventus (olasz) 4-0

Az állás: 1. (már továbbjutott) Chelsea 12 pont, 2. (már továbbjutott) Juventus 12, 3. Zenit 4, 4. Malmö 1.

Sport az Európai Unióban

Több mozgásra kellene biztatni az európaiakat

Egy kedden, november 23-án elfogadott jelentésben az EP-képviselők így fogalmaznak: Európának formálnia kell a szolidaritáson, befogadáson, nyílt versenyen és méltányosságon alapuló uniós sportmodellét.

Mózes Edith

A képviselők szerint egy szolidaritási mechanizmus révén kellene forrásokat biztosítani az amatőr- és szabadidősportra, illetve egyenlő prémiumot kell kapjanak a női és férfi sportolók.

Az 597 szavazattal, 36 ellenszavazat és 55 tartózkodás mellett elfogadott állásfoglalásban a Parlament kijelenti: az uniós sportvilág működésének összhangban kell állnia a szolidaritás, a fenntarthatóság, a mindenkit megillető befogadás, a nyílt verseny és a méltányosság európai értékeivel, és tiszteletben kell tartania a sportteljesítmények értékét. A Parlament határozottan elutasítja azokat a különutas versenyeket, amelyek aláássák ezeket az elveket, és az egész sportvilág stabilitását veszélybe sodorják.

Szolidaritási mechanizmust kell létrehozni

A képviselők szerint elsősorban a szabadidősport és az élsport közötti kapcsolat erősítésével meg kell találni az egyensúlyt a sporttal kapcsolatos anyagi érdekek és a sport társadalmi funkciói között. Nagyobb pénzügyi újraelosztásra van szükség az élsport és

Fotó: Tomasz Frankowski – Wikipédia

a szabadidősport között, a sportszövetségeknek pedig olyan szolidaritási mechanizmust kell létrehozni, amellyel megfelelő finanszírozás biztosítható az amatőr- és a szabadidősport számára.

A Parlament szeretné, ha a Bizottság és a tagállamok minden tőlük telhetőt megtennének az uniós polgárok, különösen a fiatalok mindenféle csoportjának mozgásra ösztönzése terén. Ez történhet például az iskolai testnevelésre vagy fizikai tevékenységre szánt órák növelésével, vagy akár a sportolói példaképek és sportnagykövetek bevetésével is.

Legyen a sport biztonságos és mindenki számára elérhető

A képviselők szerint foglalkozni kell a sportvilágban is előforduló zaklatás felszámolásával és a férfiak és nők közti, különösen a sportszövetségek vezetésében és a fizetésekben tetten érhető egyenlőtlenségek megszüntetésével. A Parlament emellett szeretné elérni, hogy az európai média az eddiginél többféle sportággal foglalkozzon, és több időt szánjon a női és az ifjúsági sportra.

Az állásfoglalás felszólít arra, hogy védjék meg a sportoló gyermekeket a zaklatás és a visszaélések minden formájától, többek között azzal, hogy az áldozatok időben segítséget, tanácsot és jogorvoslatot jussanak.

Egyenlő szintre kellene hozniuk a női és férfi sportolók prémiumait

A Parlament kijelenti: a nemzeti sportszövetségeknek az írszági Football Association (FAI) példáját követve egyenlő szintre kellene hozniuk a női és férfi sportolók prémiumait.

Az állásfoglalás felszólítja az állami hatóságokat és sportszövetségeket, hogy minden döntésükben álljanak ki az emberi jogok és a demokratikus elvek fenntartása mellett. Ha éppen kiemelkedő nemzetközi sportesemények helyszínének odaítéléséről vagy szponzorok kiválasztásáról van szó, akkor különösen fontos szem előtt tartani ezeket az elveket, jelenti ki a Parlament. A képviselők kiemelik: az alapvető jogokat és értékeket rendszeresen megsértő országok ne rendezhessenek fontos sporteseményeket. Azt is kéri, hogy a sportszervezetek fordítsanak különös figyelmet a sportinfrastruktúra építésében részt vevő építőipari dolgozók munkakörülményeire.

„A sport jó hangulatot kelt, egészséges, és segíti a fejlődésünket”

„A sport hatalmas erővel képes összehozni különböző embereket, függetlenül a bőrszínüktől, vallásuktól, nemüktől vagy társadalmi helyzetüktől. A sport jó hangulatot kelt, egészséges, és segíti a fejlődésünket. A gazdaságnak is fontos ágazata: az uniós GDP csaknem három százalékát teszi ki. Ezért uniós szinten is nagyobb súlya kell legyen” – mondta Tomasz Frankowski (EPP, Lengyelország), a jelentésért felelős képviselő. Frankowski felszólította az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre külön tisztséget a sportügyek koordinálására, majd kijelentette: a legnagyobb kihívás, hogy „a sport európai modelljét terjesszük, és azt megvédjük az olyan támadásoktól, mint a Szuperliga.”

Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Fonográf, így kerek

Tizedik alkalommal rendezték meg a felvidéki zenei folklórsereszelemét

November 18-21. között tartották Komáromban a tizedik Fonográf Fesztivált a Hagyományok Háza Hálózat – Szlovákia támogatásával. A kerek évforduló alkalmat ad számadásra is, Lakatos Róbert brácsaművész, főszerző emlékezik a jeles évtizedre.

„Aktív zenészként nyitott szemmel mozogtam ebben a világban, s fogalmaztam meg céljainkat a kezdet kezdetén. Szerettem volna, hogy az ebben a régióban élők is találkozassanak a magyar népzene évezredes hagyományán alapuló minőségi kultúrával.

Fokozatosan építkeztünk, mindig több fellépővel s népesebb közönséggel számoltunk, s ennek biztosítékaként a költségvetésünket az igényekhez terveztük. Olyan előadók léphettek fel nálunk, akik anyanyelvi szinten foglalkoznak a magyar népzenevel.

Évről évre alakítottuk ki azt a közösségi teret, ahol mindenki hozzájuthat az öt érdeklő legmagasabb színvonalú kulturális eseményhez. Hangsúlyozom a tudatosságot, amivel fejlesztettük a már törzsközönséget jelentő bázist. Minden évben több nézővel számoltunk, s a fellépők kiválasztásánál nemcsak a nagyobb nevekkel operáltunk. Például a Tükrös vagy a Dűvő zenekar

egyaránt nagy múltra tekint vissza, viszont a médiából kevésbé ismertek. Koncertjeik megszervezése tehát nagyobb energiát emésztett fel – a bizalomra alapoztunk, amit meg is kaptunk –, így munkánk nyertese a közönség lehetett. A márkaépítés jól sikerült, két éve már ’kinötte’ Komárom és a régió határait. Kassa, Fülek és Somorja is értékes programoknak adhatott otthont, s más városokat is bevontunk volna a sorba.

Tavaly már optimistán láttuk az idei évet, de csalódnunk kellett, hiszen a javulás helyett még nehezebb szituációval kellett számolnunk. A járvány okozta nehéz helyzetben is fontos célunk a tradíció tovább éltetése. Tíz esztendő kemény munkája fekszik a szervezésben, s az idei programkínálat is jelentős energiát igényelt. Biztos vagyok abban, hogy a minket választó ’bátrabbak’ nem csalódnak, most is azokban az élményekben lesz részük, amik az elmúlt időszakot jellemezték. A közönség többek között a színpadon találkozhat Csík Jánossal, a Kalákával, a Dűvővel, Écsi Gyöngyivel, Balogh Kálmán zenekarával, Kacsó Hanga Borbálával, Berecz Andrással és a Tükrös zenekarral is.”

Információ: <https://www.facebook.com/fonografesztival/>

Kiberbűnözés, adathalászat

Megnőtt a bankok nevével visszaélő csalók száma

A jelenlegi járványhelyzet miatt egyre többen kényserülnek online ügyintézésre, és ezt a helyzetet a kiberbűnözők is kihasználják. Minden tíz levélből, amit a bankok nevében küldenek, hat átverésnek minősül, adatokra, pénzre halásznak a csalók.

Ravasz Viktória

A bankok arculatát használják fel az átverésekhez, és elektronikus levélben, üzenetben keresik meg az ügyfeleket, így próbálnak személyes adatokhoz, jelszavakhoz, bankkártyaadatokhoz jutni. A pénzintézetek levélben figyelmeztetik ügyfeleiket, a gyanús levelekben, soha ne kattintsunk a megadott linkre, ne nyissuk meg a mellékletet, ne válaszoljunk az üzenetre, és ne adjunk ki semmilyen adatot. Ezek az üzenetek valamilyen fenyegetést tartalmaznak, pl. hogy zárolják a számlát, ha nem adjuk meg az adatokat, vagy nem kattintunk a linkre, ami egy hamis oldalra vezet. A bűnözők a módszereket is fejlesztették az utóbbi időben, míg régen könnyen beazonosíthatóak voltak a hamis üzenetek, helytelen írással és amatőr megfogalmazással, ma már ezek a levelek tökéletesen utánozzák a bankok hivatalos értesítéseit, és a pénzintézetek arculati elemeit is tartalmazzák.

A pénzintézetek nem kérnek elektronikus levélben személyes adatokat, és az elmúlt pár évben a Román Nemzeti Bank (BNR)

kérésére a bankok az ügyfelekkel együttműködve frissítették adatbázisukat. Az OTP Bank által 2020 júliusa és 2021 júliusa között elvégzett elemzések azt mutatták, hogy a csalásban érintett bankkártyák száma és a végrehajtott káresemények értéke alapján az emberi érzelmeket kihasználó rosszindulatú tevékenységek növekedtek. Szeptember 1-jén az OTP Bank hivatalos oldalán megjelent egy figyelmeztető közlemény a helyzettel kapcsolatban, melyben Florin Orban, az OTP Bank Románia Bankbiztonsági és Csalás Elleni Igazgatóságának vezetője a következőképpen nyilatkozott:

„A csalás által érintett tranzakciók jelentős száma kompromitált bankkártya következtében történik. A csalásoknak megközelítőleg 59%-a, az ügyfelektől kicsalt pénzeszegek 54%-a tartozik ebbe a kategóriába. Ezt a jelenséget pénzügyi és digitális képzéssel, a csalás kockázatának tudatosításával, valamint informálással lehet megfékezni. Ez a kulcsa annak, hogy az ügyfeleink megvédhessék bizalmas adataikat, valamint elkerüljék azt, hogy bűnözők áldozataivá váljanak.”

Abban az esetben, ha csalók helyes azonosítási adatokkal hajtanak végre tranzakciókat, az európai jogszabályok nem teszik lehetővé az elcsalt összegek behajtását. A gyanús helyzetekben ajánlott azonnal felvenni a kapcsolatot a bankunkkal, különösen akkor, ha az üzenetek személytelenek, illetve tele vannak nyelvtani és helyesírási hibákkal.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ - 118-932	hidegtálok készítése	- 0365/404-664
- általános - 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet	• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
112	- vidék	- 0265/929
• Rendőrség - 0265/202-305	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• SMURD (betegekkel		- 0800/800 928
kapcsolatos információk)	• Aquaserv:	
- 0265/210-110	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• Sürgősségi szolgálat:	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
- gyermekeknek	- központ	- 0265/208-800
- 0265/210-177		- 08008 208-888
Marosvásárhelyi	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
Polgármesteri Hivatal	• Vasútállomás	- 0265/236-284
- 0265/268-330	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
otthongondozó szolgálat,	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
8-16 óra között:	- 0744-282-710	
0736-883-110	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optika-Optofarm	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
- 0265/212-304	koszorúk	- 0745-606-269
- 0265/312 436	és halottszállítás	- 0758-047-604
- 0265/250-120	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
- 0265/263 351		- 0265/262-907
• Optolens szemsebészet		
- 0265/263-351		
• Marmed		
- 0265/250-344		
járobeteg-rendelő:		
- 0756-468-658		
- 0729-024-380		
Labor		
- 0751-114-307		
e-mail: marmed@armed.ro,		
www.marmed.ro		
• Dora Optics		
- 0733-553-976		
• Dora Medicals		
- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia		
Dr. Jeremiás István		
- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében

állandó szereplője lehet

a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A maroszentgyörgyi **GASTROMETAL MAGÁNCÉG** LEMEZ-HAJLÍTÓGÉP-KEZELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-881, az önletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (66067)

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.

MINDENFÉLE

GYÜMÖLCSFAMETSZÉST, nagy fák, diófák visszavágását, metszését, kivágását vállalom belterületen, házak közt, bármilyen nehéz helyen, valamint méterfa felvágását. Tel. 0756-868-569. (-I)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

MOZAIK

MINDEN HÉTKÖZNAP
18:20

Amerikai katonai támaszpontról lopott üzemanyagot egy bűnszövetkezet

A Fekete-tenger partvidékén lévő amerikai katonai támaszpontról lopott üzemanyagot éveken keresztül egy román bűnszövetkezet. A mintegy kétfélmillió dolláros kárt okozó banda és ötven további bűnszövetkezetre az utóbbi évek legnagyobb összehangolt rajtaütése keretében csaptak le a román hatóságok.

A román rendőrség, valamint a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) 457 helyszínen végzett szerdán házkutatást, és 367 gyanúsítottat állított elő. Ezek közül a Konstanca megyei üzemanyaglopás keltette a legnagyobb médiavisszhangot, a Mihail Kogălniceanu katonai repülőtér és ame-

rikai támaszpont ugyanis az ország egyik legrigorúbban őrzött létesítményének hírében állt, most pedig kiderült, hogy egy héttagú banda, amelynek tagjai az egyik beszállító cégnél dolgoztak, 2017 óta lopja a generátorokból a gázolajat.

A DIICOT az Amerikai Egyesült Államok szövetségi kormányának feljelentése nyomán kezdett vizsgálni, a kár Románia legfőbb stratégiai szövetségese szerint kétfélmillió dollárra rüg.

A bűnszövetkezetek elleni akciókban főleg az ember- és gyermekkereskedelemben, védtelen emberek kihalására, migráncsempészetre, kiberbűnözésre és kábítószersempészetre szakosodott hálózatokat vették célba. (MTI)

Közlemény

Szászrégen önkormányzata, a Kerekerdő park felújítása terv birtokosa értesíti az érdekelteket, hogy benyújtotta a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökséghez a környezetvédelmi engedély kiállításához szükséges dokumentációt. A tervet a szászrégeni Kerekerdőben – telekkönyvszám 51481, 51486, 51488,51491,51492/Szászrégen, Maros megye – kívánják megvalósítani.

A tervvel kapcsolatos tudnivalók a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökségtől kérhetők a 0265/314-984 telefonszámon, fax: 0265/314-985-ös, az office@apmms.anpm.ro, valamint a reghin@cjmures.ro e-mail-címen.

Az érdeklődők megjegyzéseit/észrevételeit az office@apmms.anpm.ro e-mail-címen fogadják.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KERESEM az Erdélyi Figyelő 1994-es évfolyamának 1-es számát. Az Új Élet folyóirat utódát Marosvásárhelyen adták ki, de a lapnak ez a száma egyik könyvtárban sincs meg. Ha valakinek van példánya ebből a lapszámból, kérem, hívjon fel a köv. számon: 0740-761-843. Előre is köszönöm! Kuszálík Péter sajtóbibliográfus, kutató. (sz.-I)

KERTTAKARÍTÁS, favágás, bontás stb. Tel. 0770-621-920. (13932-I)

VÁLLALUNK tetőmunkát, lemez-munkát, ácsmunkát, szigetelést, csatornák, teraszok, kerítések készítését, festést. Tel. 0759-467-356. (13611)

TETŐFEDŐ bádogos vállalkozó: új tető készítését, régi tető javítását, ereszcatorna javítását és új szerelését, cserépforgatást, meszelést, kapuk festését és készítését. Tel. 0757-293-000. (13897-I)

MOSÓGÉP- és hűtőszekrény-javítást vállalkozó. Tel. 0755-825-502. (14005-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Az életünk csendesesen megy tovább, de emléked elkísér egy életen át.

Fájó szívvel emlékezünk november 25-én a drága férjre, édesapára, gyermekekre, testvére, a mezőmadarasi születésű **NAGY ELEMÉRRE** halálának első évfordulóján. Akik ismerték és szeretették, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretted. (13919)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, nagymama, szerető anyós, testvér és jó szomszéd,

SZATMÁRI ILONA életének 91. évében, türelemmel viselt betegség után, november 23-án csendesesen elköltözött az örök hazába.

Arany volt a szíve, munka az élete.
2021. november 25-én, csütörtökön 12 órakor helyezzük örök nyugalomra az ákosfalvi temetőben. Emléke legyen áldott!
A gyászoló család. (14003-I)

Mély fájdalommal, szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó férj, édesapa, nagypapa, dédnagypapa, rokon, szomszéd és jó barát,

VERES FERENC november 23-án, életének 89. évében csendesesen megpihent. Drága halottunk földi maradványait a nyárádszeredai református sírkertben helyezzük örök nyugalomra november 25-én, csütörtökön 15 órakor. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (14004-I)

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS

Megrendülve búcsúzunk a szeretett sógornőtől, nagynénitől, **ASZALÓS ERZSÉBETTŐL** szül. Troznai, aki hosszas betegség után távozott közülünk. Nyugodjon békében! Vigasztalódást kívánunk fiának, Gyurinak és családjának. Troznai Ella és családja. (13992-I)

Szomorúan értesültünk Széles Éva **NÖVÉRE** elhunytáról. Nyugodjék békében! Drága Éva, együttérző szívvel állunk melletted, a Jóisten gondviselő szeretete adjon erőt a bánat elviseléséhez. A Csók család. (sz.-I)

KÖZLEMÉNY

Az AQUASERV RT. közli a fogyasztókkal, hogy módosítja az ivóvíz- és szennyvízcsatorna-szolgáltatás árát (árkiegyenlítés és -növelés).

Az utolsó díjmódosítást 2020 elején eszközöltük, azóta több mint 7%-kal növekedett az infláció mértéke. A beruházási és fejlesztési projektekre vonatkozó kölcsöntörlesztési alapok biztosítása, valamint az új célok megvalósítása végett szükséges újabb árkiigazítást eszközölni az Aquaserv Rt. által lefedett szolgáltatási területen, legalább az infláció mértékének megfelelően, a következők szerint:

A SZOLGÁLTATÁS MEGNEVEZÉSE	RÉGI ÁR	ÚJ ÁR	NÖVEKEDÉS
	héa nélkül	héa nélkül	%
IVÓVÍZ előállítás, szállítása és elosztása	3,76	4,03	7,18%
SZENNYVÍZCSATORNA – szennyvíztisztítás	3,16	3,39	7,28%
ESŐVÍZ	0,76	0,82	7,89%

A héa (TVA) mértéke 9%.

A fenti árakat az érvényben lévő törvényeknek megfelelően állapítottuk meg. Ezeket a díjakat látta az országos árszabályozó hatóság a 2021.10. 29-i 916530 számú átiratában, és 2022. január 1-től lépnek érvénybe.

Az AQUASERV RT.

A PC House csapata új munkatársat keres az alábbi munkakörökbe:

- * targoncavezető (stivuiorist)
- * raktári dolgozó
- * tesztelő

Elvárások:

- Targoncavezetői bizonyítvány (a targoncásnak jelentkezők esetében)
- A román és a magyar nyelv ismerete
- Jó kommunikációs készség
- Rugalmasság, türelem, precizitás

Amit kínálunk:

- Versenyképes bérezés
- Dinamikus csapat
- Modern munkakörnyezet

Az önéletrajzot (CV) e-mailben a jobs@multiplan.ro címre kell elküldeni vagy személyesen be lehet nyújtani a Maros/Muresului utca 17. szám alatti székhelyen legkésőbb november 26-ig, a munkakör megjelölésével.

NOVEMBERI KEDVEZMÉNY

Vásároljon szemüvegkeretet minimum 500 lej értékben és mi INGYEN adjuk hozzá a lencsét!

Az ajánlat a készleten levő kezelt lencsére vonatkozik, az akció részleteiről érdeklődjön a Dora Optics kabinetekben!

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT)
P-ța Mărășești, nr. 21.
0733 553 976

MAROSLUDAS
Str. B-dul 1 Dec. 1918 nr. 7.
0735 786 853

MEDGYES
Str. Pompierilor nr. 4
0735 830 678

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR)
B-dul 1 Dec. 1918, nr. 126.
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor, nr. 1.
0733 553 973

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, nr. 21.
0736 386 353

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL)
Str. Cardinal Alexandru Todea,
0728 908 856

SZÁSZRÉGEN (LIBERTĂȚII)
B-dul Libertății 12/2
0733 553 971

ADVENTI KÖNYVVÁSÁR A KULTÚRPALOTÁBAN

december 10 - 12.

KÖNYV- ÉS KÉZMŰVESVÁSÁR
GYEREKPROGRAMOK
BÁBSZÍNHÁZ + MESEMONDÁS
KÉZMŰVESKEDÉS + TOMBOLA

Szabó Enikő meseterapeuta KÖNYVBEMUTATÓJA
BESZÉLGETÉSEK Dr. Kádár Annamária-val

Megjelent a 2022-es Székely Kalendárium!

A TARTALOMBÓL

Horthy székely tábornokai
Félrelépő dédszüleink
Székelyek a Tátrában
Fajlatok édenkertje
Szalonna székely gyökerei
Mezít láb az Oltárkőn
A székely élet fűszere
(T)egyel az egészségedért!
Oltások, maszkok, tünetek
Humorunk gyöngyszemei

Ára: 22 lej

KINCS, AMI VAN!

facebook.com/SzekelyKalendarium/

Keresse a lapárosoknál, lapkézbesítőknél,
ismertebb könyvesboltokban,
vagy rendelje meg online:

www.kalendarium.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM